

“Azərbaycan xalqının özünü, öz dövlətini qoruya bilən əsgərləri, zabitləri, ordusu var”.

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDAFİƏ NAZIRLIYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 22 dekabr 2021-ci il №100 (2608) <https://mod.gov.az> Qiyməti 30 qəpik

Prezident İlham Əliyev Gürcüstanın müdafiə nazirini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev dekabrın 21-də Gürcüstanın müdafiə naziri Cuanşer Burçuladze ni qəbul edib.

AZERTAC xəbər verir ki, görüşdə Azərbaycan-Gürcüstan ikitərəfli dostluq münasibətlərinin müxtəlif istiqamətlərdə, o cümlədən hərbi əməkdaşlıq sahəsində inkişafından məmənnunluq bildirildi.

Gürcüstanın müdafiə nazirinin ölkəmizə səfəriinin əlaqələrin genişləndirilməsi işinə töhfə verəcəyinə ümidvarlıq ifadə olundu.

Müzəffər Ali Baş Komandanın Zəfər salnaməsi

Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir HƏSƏNOV:
“Ali Baş Komandanın etimadını ən böyük məsuliyyət kimi qəbul edən Azərbaycan Ordusu islahatların yeni mərhələsi nəticəsində daha da güclənəcək, tam modern hərbi gücə çevriləcək”.

Böyük Zəfərdən zaman ötdükçə qələbə ilə nəticələnən döyüşlərin bütün istiqamətlər üzrə gedisi, nəticələri, yaratdığı dəyişikliklər daha dərindən araşdırılacaq, öyrəniləcək. Yerli və xarici tarixçilər, hərbi tədqiqat mərkəzləri, ekspertlər yalnız 44 günlük döyük əməliyyatlari dövrünü deyil, eyni zamanda, mühəribədən əvvəlki və sonrakı mərhələləri də dəqiqlik təhlil edib, araşdırırmalar aparacaq, mükəmməl salnamələr yaradacaqlar. Gələcək nesillər tarixinin gedisi dəyişen 44 günlük Vətən mühəribəsinin mənzərəsini dərinlən, obyektiv və müfəssəl öyrənməli və düzgün nəticə çıxarmalıdır. Bu tarixin yazılmamasında Ali Baş Komandan olmaqla "Dəmir yumruq" əməliyyatının iştirakçıları olan bütün şəxslərin mülahizələri və xatirələri xüsusi önem daşıyır.

Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov da səhbətimizə elə bu məqamdan başlayır. Ömrünün 50 ilə yaxın bir dövrünü hərbi xidmətə həsr etmiş müsahibimiz söyləyir ki, indi Vətən mühəribəsi ilə bağlı yazılan, deyilən fikirlər sabah mənbə kimi istifade və istinad ediləcək. Ona görə də bu prosesə yanaşmada yüksək məsuliyyət hissi və əsl vətəndaş mövqeyi həmişə önde olmalıdır. Müdafiə nazirinin bu müsahibəsi də Vətən mühəribəsi salnaməsinin obyektiv və ədalətli izahı, Zəfərə aparan yolun

mərhələlərini dolğun ifadə edən mənbə olacaqdır...

- Cənab nazir, Vətən mühəribəsinin Zəfərlə tamamlanmasından bir il-dən artıq vaxt keçir. Azərbaycan Ordusunun böyük rəşadətlə azad etdiyi mövqelər, yaşayış məntəqələri in-di quruculuq məkanına, inkişaf ünvanına çevirilir. Dəyişikliklər hər istiqamətdə, hər sahədədir və hər gün daha geniş vüsət alır, miqyası böyür. Qalib ordumuzun şəxsi heyəti bu dəyişiklikləri hansı hissələrə yaşayır?

- Ən əsası böyük məsuliyyət hissi ilə. Azad edilmiş ərazilərimizin qorunmasına görə daşdıığımız cavabdehliyə və etimada görə. Eyni zamanda böyük qürur, iftخار hissi ilə - başqa cür ola da bilməz. Vətən mühəribəsinin qalibi, möhtəşəm Zəfərimizin müəllifi Müzəffər Ali Baş Komandanımıza hədsiz minnəndarlıq və sonsuz sədaqət bütün şəxsi heyətin əsas amalıdır.

Haqq savaşında canından keçmiş qəhrəman şəhidlərimizin xatirəsinə əbədi ehtiramımız daim davam edəcək, onların xatirəsi yaddaşlarda əbədi yaşayacaq.

Vətən mühəribəsi bundan sonra da əsrlər boyu xalqımızın ən böyük vətənpərvərlik tarixi, şanlı qəhrəmanlıq salnaməsi olacaqdır. Ali Baş Komandanımızın müdriki hərbi strategiyası əsasın-

da Azərbaycan Ordusu 44 günlük Vətən mühəribəsi zamanı rəşadət və şücaət göstərərək düşmənin 30 ildən artıq davam edən hərbi təcavüzüne son qoymaqla Vətən və xalq qarşısında olan şərəflə vəzifəsini layiqincə yerinə yetirdi. Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyətinin Vətən mühəribəsində nümayiş etdirdiyi döyük ruhu, qələbe əzmi, iğidlik və qorxmazlıq, müasir ümumqoşun döyüşünün aparılması taktikası, o cümlədən tətbiq etdiyi yeni nəsil silah, hərbi texnika və digər döyük vasitələri şanlı Zəfərimizə verilən qiyməti daha da yüksək edir.

Bir məqamı da xüsusi olaraq vurğulayım ki, cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Vətən mühəribəsində qazanılan Böyük Qələbə, Şanlı Zəfər Azərbaycan tarixinin ən möhtəşəm sehifələrindən biri olmaqla yanaşı, dünya hərb salnaməsinə də dərin iz qoyub. Bu hərbi nailiyyət Cənubi Qafqazda sülhün və təhlükəsizliyin təmin edilməsi, bölgənin inkişafı üçün həlledici amile çevrildi, həmcinin yeni və daha effektiv hərbi, siyasi, iqtisadi və ticaret konfiqurasiyasının formallaşmasına, region əlkələri və xalqları arasında sağlam əməkdaşlıq mühitinin yaranmasına, inkişafına istiqamət verdi.

- Müdafiə naziri olaraq azad edilmiş Qarabağ və Şərqi Zəngəzur ərazilərində yeni inşa olunan hərbi his-

sələrde mütəmadi olursunuz. Əsgər və zabitlər ilə görüşlərinizdə onlarda hansı ovqatı, əhvali-ruhiyyəni Görürsünüz?

- İşğaldən azad olunmuş ərazilərimizdə hərbi qulluqçuların xidmət, təchizat, təminat və sosial-meşət şəraitinin yaxşılaşdırılması istiqamətində Ali Baş Komandanın verdiyi tapşırıqların icrası ilə əlaqədar olaraq bu bölgələrə davamlı səfər edirəm. Hərbi hissələrə, yeni inşa edilən, əsaslı təmir olunmuş hərbi infrastrukturaya baxış keçirir, hərbi xidmətin vəziyyətini öyrənir, hərbi qulluqçular üçün yaradılan xidməti və sosial-meşət şəraitini ilə yerində yaxından tanış oluram, müvafiq tapşırıqlar verirəm.

Görüşlər zamanı şəxsi heyəti həzərət olduğu kimi aylıq-sayıq, gürmər, məğrur, əzmkar və xoş əhvali-ruhiyyədə görürəm. Onlar hərbi xidməti tarixi torpaqlarımızda, qədim yurd yerlərimizdə yerləşən hərbi hissələrdə keçidləri üçün qürur duyur və bunu həyatlarının ən şərəflə mərhələsi kimi dəyərləndirirler. Hərbi qulluqçularımız mürəkkəb rəlyefli, çətin iqlim şəraitiində xidmət edərək ölkəmizin təhlükəsizliyi və ərazi bütövlüyünün keşiyində metin dayanaraq, Vətənə sədaqətlərini sübut edir, onlara göstərilən yüksək etimadı doğrudurlar.

(Ardı 2-ci sehifədə)

Müzəffər Ali Baş Komandanın Zəfər salnaməsi

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Uzun illər işgal altında qalan, qoşunların təməs xətti və düşmənin səngər qurduğu, sədlər yaratdığı bu yerlərdə yaradılan yeni birləşmə və hissələrdə Azərbaycan Ordusunun xeyli sayda hərbi qulluqçusu xidmət edir. Ali Baş Komandanın rəhbərliyi altında Silahlı Qüvvələrimiz Azərbaycan-Ermənistən, Azərbaycan-İran sərhədlərini, Arazboyu ərazilərdən Murovdağ silsiləsinə qədər olan Vətən torpaqlarını düşməndən azad edərək tam nəzarətə götürüb. Bu gün Füzülidən Kəlbəcərə, Xocavənddən Zəngilana, Ağdamdan Laçına, Cəbrayıldan Qubadlıya, Suqovuşandan Hadruta qədər torpaqlarımızda, eləcə də Zəfər simvolumuz olan Şuşada Azərbaycan bayrağı dalgalanır.

Əsger, çavuş, gizir ve zabitlərlə söhbətlərimdə Ali Baş Komandanımızın salamlarını çatdırıldıqdan sonra torpaqlarımızı azadlığa qovuşdurulan şəhid döyüş yoldaşlarımızı yad edirik. Onların xatırəsi yalnız ailələrinin, yaxınlarının yaddaşında deyil, bütün xalqımızın yaddaşında yaşayır və yaşayacaqdır. İşğaldan azad olmuş ərazilərimizin hər bir qarışında da əxiz şəhəd və qazılərimizin əməyi hörmətlə anılır.

Hərbi xidmət ciddi nizam-intizam tələb edir və xidməti fəaliyyət sərt hərbi qaydalarla tənzimlənir. Ancaq ele məqamlar olur ki, orada yüksək vəzifə və ali rütbələr sanki unudulur, hamımız döyüşü və səngər qardaşlarına çevrilir. Bu hissi yalnız döyüş və hərbi əməliyyatlar zamanında deyil, elə qəhrəmanlıqla azad edilən ərazilərdə xidmət keçərkən, burada olarkən də yaşayırıq. Yayın qızımarı istisnədə, qışın sərt soyuğunda, mürekkeb coğrafi relyefin yaratdığı çətinliklərə baxmayaraq bir an da olsun ayıq-sayıqlığını itirməyen, torpaqları şərəflə qoruyan əsgerleri öz övladları, onların komandirlərini isə kiçik qardaşlarımız kimi qəbul edir, onlarla səmimi söhbətlər edirik. Ali Baş Komandanımızın təbəri ilə desək, "Qarabağı azadlığa qovuşdurun əsger və zabitlərimizin mütləq əksəriyyəti Qarabağın işğalından sonra dünyaya gəliblər. Bu vətənpərvər gənc nəsil Qarabağı görmədən onun həsrətini yaşayıblar və işğaldan qurtulması üçün qanlı mübarizəyə atılıblar".

Yeni istifadəyə verilən hərbi hissələrdə, kazarmalarda, qurulan postlarda, səngərlərdə xidmət keçən igid övladlarımızla Zəferimizdən və onun ehemiyətindən danışıram. Onlara həm də ordu quruculuğunun çətin və məsuliyyətli mərhələlərindən bəhs edirəm. Bügünkü Zəfər gedən yoluñ başlangıç məqamlarını, tarixi proseslərin mahiyətini onlara açıqlayıram. Fikrimcə, bu, müdafiə nazirindən başlayaraq bütün komandır-rəis heyətinə qədər hamının əsas vəzifəsidir. Xatırlayıram, əvvəller tarixi torpaqlarımıza qoşunların təməs xəttindəki səngərlərdən binokl vəsiti ilə baxırdıq. Ali Baş Komandan hər dəfə ordu rəhbərliyinə qətiyyətə bildirirdi, qarşısındaki əraziləri azad etmək bizim müqəddəs vəzifəmizdir və bu vəzifəni ləyaqətli yerine yetirməliyik. Ali Baş Komandanımızın bu əzmkarlılığının tezliklə reallaşacağına zərər qədər də şübhəmiz olmayıb. Biz daim hazır vəziyyətdə onun "İrel!" əmrini şərəflə icra edəcəyimiz günü gözləyirdik.

Dünənədək hədəf kimi baxdıǵımız ərazilərimizdə bu gün Azərbaycan bayrağını möhtərəm Prezidentimizin şəxəsn qaldırması, yeni layihələrin təməlini qoyması və qısa müddət ərzində xeyli infrastruktur obyektlərinin açılışını etməsi Ulu Önderin əsasını qoymaǵı mükəmməl ordu quruculuğu siyasetinin nəticəsidir.

- Cənab nazir, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə aparılan hərbi islahatları adətən ordu quruculuğu prosesinin əsas keyfiyyət dəyişikliyi kimi səciyyələndirirlər. Sizin müna-

sibətiniz necədir?

- Azərbaycanın döyüş meydanında qələbəsinin şərtləndirən əsas amillər güclü dövlət, zəngin iqtisadiyyat, siyasi iradə, məqsədönlü diplomatiya və ən nəhayət, məhz ordu quruculuğunda aparılan genişmiqyaslı islahatlardır. Bütün bunlar nəticə etibarilə ölkənin Silahlı Qüvvələrinin gücünü formalaşdırır. Bu sahələrin vəhdətini və eyni vaxtda uğurlu olmasına təmin edən şəxs isə bacarıqlı dövlət başçısıdır. Biz buunu Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin yorulmaz fəaliyyəti nəticəsində dövlətimizin əlde etdiyi nailiyyətlərdə və qazanılan böyük Zəfərdə aydın gördük.

Möhtərəm Prezident İlham Əliyev 2013-cü ilin oktyabr ayında məni müdafiə naziri vəzifəsinə təyin edərək tapşırıq və göstərişlər verdi, Silahlı Qüvvələrde islahatların yeni və daha səmərəli mərhələsinin başlandığını bildirdi. Ordu quruculuğunda tam yeni yanaşmaların, daha effektiv forma və metodların, üsulların, qabaqcıl dünya ordularında mövcud olan müasir hərbi inovasiyaların tətbiqini vacib sayan Ali Baş Komandan birmənəli bəyan etdi ki, Azərbaycan Ordusunun bütün şəxsi heyəti peşəkar olmalı və istənilən vaxtar xəzifənin icrasına tam hazır olmalıdır.

Peşəkar ordunun formalasdırılması coxşaxəli prosesdir. Bunun üçün uzun iller, bəzən on illiklər tələb olunur. Bizim işimizi yüngülləşdirən və əvvəlcədən də nəticənin uğurlu olacağına təminat verən amil Ali Baş Komandanın ordu quruculuğunu prioritət məsələ elan etməsi, bu prosesə bağlı səmərəli ideyaların, aydın təsəvvürlərin və onun rəhbərliyi altında aparılan hərbi islahatların, atılan addımların konkret istiqamətləri üzrə dəqiq proqramın olmasıdır. Həmçinin yeni hərbi islahatlar və quruculuq tədbirləri birbaşa olaraq möhtərəm Prezidentin şəxsi nəzarəti, diqqəti və himayəsi altında idi. Bu isə, ilk növbədə, müsliyyət, səmərəlilik və şəffaflıq kimi meyarların təmin edilməsi nəzərdə tutur.

Cənab Prezidentin müdrik hərbi strateq olmasını xüsusi qeyd etməyim də, əslində, elə sadaladığım faktlara əsaslanır. Vətən müharibəsi bir dəfə təsdiq etdi ki, cənab Prezident nəinki Silahlı Qüvvələrin peşəkarlığını formalasdırın və yüksəlişinə xidmət edən təkmil nəzəriyyənin müəllifidir, o, eyni zamanda, bu nəzəriyyəni olduqca mürekkeb şəraitdə, döyüş meydanında, gərgin hərbi əməliyyatlarda uğurla tətbiq etməklə qələbə qazanan Müzəffər Ali Baş Komandanıdır.

Ordunun təşkilatı-stat strukturunun təkmilləşdirilməsi və yenidən təşkilatlaşdırılması, optimallaşdırılması tədbirləri də Ali Baş Komandan tərəfindən prioritet kimi elan olundu. Azərbaycan Ordusuna dair bütün məsələləri diqqət mərkəzində saxlayır. Məhz Ali Baş Komandanın rəhbərliyi altında həyata keçirilən ordu quruculuğu nəticəsində bu gün Azərbaycan Ordusu çəvik, peşə-

kar və müasir tələblərə cavab verə bilən ordu kimi formalaşıb.

Ali Baş Komandan qəbul etdiyi qərarların səmərəli icra yollarını bize göstərməklə yanaşı, bütün proseslərin özünün şəxsi nəzarəti altında həyata keçirilməsini tələb edir. İşğal altında olan torpaqlarımızın azad olunması cənab Prezidentin fəaliyyətində ən əsas, ən vacib məsələ idi. O, bu məsələni daim diqqət mərkəzində saxlayır, hər gün bize konkret tapşırıqlar verirdi.

Ordunun, döyüş hazırlığının, silahlanması, hərbi qulluqçuların maddi təminatının və digər sahələrin vəziyyəti barədə dövlət başçısına gündəlik məruzə olunurdu. Müvafiq tapşırıq və göstərişlər alınır, komandır-rəis heyətinin çatdırılır və tapşırıqların operativ icrası təmin edilirdi. Cənab Prezidentin islahatlarının əsas hədəflərindən biri olan ordunun bütün hərbi hissələrinin vahid mərkəzden və operativ idarə edilməsinin təmin olunması ən böyük nailiyyətlərdən sayılmalıdır.

Ali Baş Komandan nəinki yeni tikilən böyük və ortamıqyaslı hərbi infrastruktur obyektlərinin, hətta cəbhə xəttindəki səngərin vəziyyəti ilə belə maraqlanır. Ordumuzla bağlı ən sadə detallar belə onun diqqətindən yayınmır. Onun tapşırıqına əsasən mən və nazirliyin rəhbər heyəti davamlı olaraq təməs xəttində, ən ucqar, ən hündür nöqtələrdə olarkən cənab Prezidente vəziyyətlə bağlı birbaşa oradan məruzə edilirdi. Bəli, Ali Baş Komandanın iş metodu, fəaliyyət əslubu belə idi, indi də eyni tərzdə davam edir.

Bu gün də dövlət başçısı ön xətdə yerləşən hərbi hissələri ziyarət edir, hərbi qulluqçularla dost kimi səhəbət edir, qayğıları ilə maraqlanır, onları mükafatlandırır və bir süfrə arxasında nahar edir. Belə tədbirlər şəxsi heyətin mənəvi-psixoloji durumuna müsbət təsir edir və hərbi qulluqçularda xoş əhvali-ruhiyyə yaradır.

Cənab İlham Əliyevin göstərişinə əsasən və rehbərliyi ilə müxtəlif hərbi təlimlərin keçirilməsi, hərbi hissələrin döyüş hazırlığının yüksək səviyyəyə çatdırılması, ordumuzun müasir silah, hərbi texnika ilə təchiz edilməsi və bir sıra digər tədbirlər Azərbaycan Ordusunun Ermənistən ordusunu üzərində qazandığı üstünlüyün qorunub saxlanması təmin edir.

- Ali Baş Komandan Zəfərə gedən yolun ən müüm döňüş mərhələsi kimi Aprel döyüşlərini vurgulayır. Bu döyüşlərin əsas nəticəsi nə oludu?

- Bir faktı xüsusi vurğulamalıyım ki, Azərbaycan Ordusunun en müasir, ən nəsil silahlarla təchiz olunması, hərbi təlimlər məşq etdirilən xüsusi döyüş tapşırıqları Müdafie Nazirliyi tərəfindən tam həcmde açıqlanındı. Cənab Prezidentin mərhələsində olan ölkənin hərbi potensialı məxfi saxlanılmalıdır.

Lakin düşmən Azərbaycan Ordusunun güclü olduğunu çox yaxşı bilir və hərbi potensialımızda baş verən müsbət dəyişikliklər diqqətə izləyirdi. Ermənistən xüsusi xidmət və hərbi keşfiyyat orqanlarının bu məsələdə nə qədər həssas olduğunu bilirdik. Eyni zamanda, anlayırdı ki, Ermənistən vəziyyəti gərginleşdirmək məqsədilə hərbi təxribatlar planlaşdırır. Belə bir cəhd 2016-cı ilin 2-5 aprel tarixlərində baş verdi. Erməni silahlı birləşmələri bütün cəbhə boyu mövqelərimizi, yaşayış məntəqələrimizi, məlki infrastrukturunu və dinc əhalini iricəpli silahlarından və artilleriya qurğularından intensiv atəşə tutdu. Ordumuzun həyata keçirdiyi cavab tədbirləri, endirdiyi dəqiq zərbələr nəticəsində düşmən canlı qüvvə və döyüş texnikası saridian böyük itklilərə məruz qaldı və Ermənistən törətdiyi təxribat onun özünün sarıcıdı meglubiyəti ilə nəticələndi.

(Ardı 4-cü səhifədə)

Bakıda Azərbaycan və Gürcüstan Müdafiə nazirlərinin görüşü keçirilib

Dekabrin 21-də Azərbaycan Respublikasının Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənov və Gürcüstanın Müdafiə naziri Cuanşer Burçuladzenin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşüb.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, görüşdən əvvəl Müdafiə Nazirliyində rəsmi qarşılıqlı mərasimi keçirilib. Gürcüstanın Müdafiə naziri fəxri qarovulun öündən keçdiyindən sonra hər iki ölkənin dövlət himnləri səsləndirilib.

Görüşdə qonaqları salam-

layan general-polkovnik Zakir Həsənov birgə əməkdaşlığımızın yüksək səviyyədə olduğunu qeyd edərək, bunun ölkələrimiz inkişafı ile yanaşı bütün regionda təhlükəsizliyin təmin edilməsində də mühüm rol oynadığını xüsusi vurğulayıb. Birgə təlimlərin əhəmiyyətini qeyd edən nazir Gürcüstanda keçirilən "Eternity-2021" kompüter dəstəkləi üzərəfli birgə komanda-qərargah təliminin ölkələrimiz arasında dostluğun və sarsılmaz əməkdaşlığın bariz nümunəsi olduğunu diqqətə çatdırıb.

Müdafiə naziri həmkarına Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə azad edilmiş ərazilərdə görü-

len işlər barədə məlumat verib.

Azərbaycana səfər etməsindən məmənunluğunu ifadə edən C.Burçuladze bunun ölkələrimiz arasında əlaqələrin yüksək səviyyəsinin bariz nümunəsi olduğunu qeyd edərək əməkdaşlığımızın genişləndirilməsi baxımından bu cür görüşlərin zəruriliyini xüsuslu vurgulayıb.

Gürcüstanın Müdafiə naziri Vətən müharibəsində qazanılan Qələbə və ölkəmizin ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi münasibətlə Azərbaycan xalqını təbrik edib. Regionda sülhün bərqərar olmasının mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini bildirib.

Görüşdə dövlətlərimiz ara-

sında əlaqələrin inkişafında ölkə rəhbərlərinin dostluq mü-

nasibətlərinin mühüm rol oynadığı xüsusi vurgulanıb. Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiyənin iştirakı ilə ikitərəfli, eləcədə üçtərəfli birgə hərbi əməkdaşlıqların inkişaf etdirilməsi istiqamətində görülən işlər barədə etraflı fikir mübadiləsi aparılıb.

Görüşdə tərəflər hərbi əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri, birgə hərbi təlimlərin keçirilməsi, işçi görüşlərin təşkili və qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər barəsində fikir mübadiləsi aparılıb.

Görüşün sonunda "Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyi ilə Gürcüstan Müdafiə Nazirliyi arasında 2022-ci il üçün ikitərəfli əməkdaşlıq planı" imzalanıb.

Kəlbəcər və Laçın rayonlarında hərbi obyektlər istifadəyə verilib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin diqqət və qayğısı nəticəsində yüksək dağlıq ərazilərdə xidmət edən hərbi qulluqçuların sosial-məisət şəraitinin daha da yaxşılaşdırılması üçün görülen işlər davam etdirilir.

Kəlbəcər ve Laçın rayonlarında səfərdə olan Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi yeni inşa olunmuş hərbi təyinatlı obyektlərin açılışında iştirak edib.

Müdafiə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, hərbi qulluqçuların yaşayış yeri ilə tanış olan Müdafiə naziri ge-

neral-polkovnik Zakir Həsənova məruzə olunub ki, hərbi hissələrdə şəxsi heyət üçün lazımi şərait yaradılıb. Binalar bütün zəruri ehtiyacları təmin etmək məqsədilə müasir avadanlıq, mebel və inventarlarla təchiz edilib. Burada silah otağı, yataqxana, yemekxana, mətbəx, tibb məntəqəsi, ərzaq və əşya anbarları, hamam-sanitar qovşağı və fasiləsiz elektrik enerjisi ilə təmin edən generatorlar mövcuddur. Binalar istilik, işıq və su xətləri ilə təmin olunub.

Hərbi hissələrin avtomobil parkı ilə tanış olan Müdafiə nazirine bildirilib ki, alınan yeni tırtılı və xızırlı texnika vəsitələri ilə qarla örtülmüş çətin relyefli ərazilərdə şəxsi heyətin, o cümlədən yüklerin fasilesiz daşınması təmin edilir.

Döyüş hazırlığı planına uyğun olaraq keçirilən məşğələlərin gedisatını izleyən Müdafiə nazirinə məruzə edilib

ki, silahlanmaya yeni qəbul olunmuş texnikanın gücü ilə bölmələrin fəaliyyəti daha operativ olub.

Səfər zamanı yeni tikilmiş yemekxananın da açılışı olub. Müasir avadanlıqla təchiz edilmiş mətbəx, hərbi qulluqçuların isti yeməkli qidaşlanmasını təmin edən perso-

nal üçün ayrıca istirahət otağı, ərzaq anbarları və digər sahələrdən ibarət yemekxanada sanitari-gigiyenik qaydalarla tam riayət olunur.

Müdafiə naziri hərbi qulluqçuların sosial-məisət şəraitinin daha da yaxşılaşdırılması məqsədilə müvafiq tapşırıqlar verib.

Müzəffər Ali Baş Komandanın Zəfər salnaməsi

(Əvvəli 2-ci səhifədə)

Əməliyyatların başladığı ilk dəqiqələrdən etibarən hərbi vəziyyəti və döyüşlərin idarə edilməsini Ali Baş Komandan birbaşa olaraq öz üzərinə götürdü. Prezident həmin gecə Vaşinqtonda keçirilən Nüvə Təhlükəsizliyi Sammitindən qayıdı. Aprelin 2-də Təhlükəsizlik Şurasının iclasını çağıraraq konkret əmr və göstərişlər verdi. Cənab Prezidentin rəhbərliyi ilə ordumuz qısa müddətde Ermənistan silahlı bölmələrinə qarşı sarsıcı cavab tədbirləri həyata keçirdi, bütün istiqamətlərdən əks-hücumu keçərək düşmən mövqelərinə ağır zərbələr endirdi.

Cəbhənin Ağdərə-Tərter-Ağdam və Xocavənd-Füzuli istiqamətində yerləşən birləklər, artilleriya bölmələri və digər qoşun növlərinin əlaqəli fəaliyyəti nəticəsində qısa müddətde həyata keçirilən sürətli əks-həmələ əməliyyatı zamanı erməni birləşmələrinin uzun illərdən bəri mühəndis-istehkam baxımından möhkəmləndirdiyi birinci müdafiə xətti yarıldı, strateji əhəmiyyətə malik yüksəkliklər, ümumilikdə isə 2000 hektardan çox ərazi düşməndən azad olundu. Geniş ərazini nəzarətdə saxlamaq imkanı verən strateji əhəmiyyəti Lələtəpə yüksəkliyi də azad edilərək bölmələrimizin nəzarətinə keçdi. Döyüşlərdə düşmənə məxsus tanklar, artilleriya və möhkəmləndirilmiş mühəndis qurğuları məhv edildi, 300-dən çox hərbi qulluqçusu öldürdü və 500-dən artıq hərbçisi yaralandı. Aprelin 5-də vəsítəçi dövlətlərin, beynəlxalq qurumların müraciətlərini nəzərə alan Azərbaycan rəhbərliyi atəşkəse razılaşdı və Azərbaycan Ordusu düşmənə qarşı əks-həmələ əməliyyatını dayandırdı, azad edilmiş torpaqlarda möhkəmləndirmə işlərinə başladı.

Aprel döyüşləri Ali Baş Komandan İlham Əliyevin yeni mərhələdə həyata keçirdiyi hərbi islahatların və ordu qurupuluğunun ilk təntənəsi idi. Bu əməliyyatlar Azərbaycan Ordusunun gücünü bütün dünyaya, o cümlədən Ermənistana bir daha nümayiş etdirdi.

2018-ci ilin aprelində Ermənistanda yeni qüvvələrin hakimiyyətə gelmesi, təessüf ki, onları ənənəvi təxribat cəhdlerindən cəkindirmədi. Həmin ilin may ayında Ermənistən-Azərbaycan sərhədinin Naxçıvan Muxtar Respublikası sahəsində düşmən növbəti təxribata əl ataraq vəziyyəti gərginləşdirməyə cəhd göstərdi. 2018-ci il mayın 20-dən 27-nə qədər bu istiqamətdə keçirilən Günnüt əməliyyatı zamanı Şərur rayonunun Günnüt kəndi, Ağbulaq, Qızılıqaya və Qaraqaya yüksəklikləri, ümumilikdə 11 min hektardan artıq ərazi azad olundu. Dərələyəz mahalının Arpa kəndi, dövlət sərhədi boyunca əlverişli mövqeler Azərbaycan Ordusunun nəzarəti altına keçdi. 1683 metr hündürlükdə yerləşən Qızılıqaya yüksəkliyinin azad edilməsi nəticəsində isə böyük strateji əhəmiyyətə malik İrevan-Keşikənd-Gorus-Laçın-Xankəndi avtomobil yolu, yeni Böyük Zəfərədək işğal altında olan Qarabağ əraziyi ilə Ermənistən cənubunu birləşdirən əsas magistral xəttin mühüm hissəsi nəzarətimiz altına keçdi. Beləliklə, Ermənistən növbəti təxribati yene də onun möglubiyyəti ilə nəticələndi.

- Elə Tovuz təxribatını da buna aid etmək olar. Bu döyüslər həm də həlledici zərbədən öncəki son sınaq idi...

Bu mövzuya keçməmiş bir məqamı da vurğulayım ki, 2019-cu ilin oktyabr ayının 4-də "Valday" Beynəlxalq Disküsiya Klubunun sessiyasında Prezident İlham Əliyevin bəyan etdiyi "Qarabağ Azərbaycandır və nida işarəsi" fikri bir an içinde Azərbaycan dövlətinin və xalqının yeni məramına, ümumxalq şəxşinə çevrildi. Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyəti də "Qarabağ Azərbaycandır!" milli şəxşini müasir dövrün yeni çağırışı, səfərbəredici hədəfi kimi qəbul etdi. Ali Baş Komandanın "nida"

ışarəsi dedikdə məhz Silahlı Qüvvələr amilini nəzərdə tutduğunu tek biz hərbçilər deyil, bütün xalqımız, bütün dünya anlayırı.

Həmin dövdə Azərbaycan Ordusunda döyüş hazırlığı səviyyəsinin daha da yüksəldilməsi istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər daha intensiv hal aldı. Ali Baş Komandanın tapşırığına və illik döyüş hazırlığı planına uyğun olaraq iyil ayının əvvəllərində Azərbaycan Ordusunun cəbhəboyu zonada yerləşən hərbi hissələrində, o cümlədən Naxçıvanda Əlahiddə Ümumqoşun Orduda genişmiy়aslı hərbi təlimlər başladı. Ali Baş Komandanın Azərbaycan Ordusu qarşısında qoyduğu vəzifələrin müvəffəqiyyətlə yerinə yetirilməsi nəticəsində qoşunların döyüş qabiliyyətinin, şəxsi heyətin isə döyüş ruhunun, qəlebə əzminin yüksəlməsinin hərbi hissələrində keçiridim çoxsaylı görüşlərdə şəxşən müşahide etdim. On xətdə xidmət edən hərbi qulluqçularla görüşlərim, həmçinin üzərəz yerləşən düşmən mövqelərini müşahidələrim ordumuzun nəinki düşmən təxribatına layiqli cavab verməye, hətta Zəfər qazanmağa tam hazır olduğunu bir daha təsdiq etdi.

Təxribatçı əməllerindən əl çəkməyən Ermənistənən daha bir diversiyasının qarşısının alınması məqsədilə keçirilən və tarixə Tovuz döyüşləri kimi düşən cavab tədbirləri zamanı Azərbaycan Ordusu növbəti dəfə düşmənə sarsıcı zərbələr vurdı. 2020-ci il iyunun 12-də günorta saatlarından başlayaraq Ermənistən silahlı qüvvələri Ermənistən-Azərbaycan dövlət sərhədinin Tovuz rayonu sahəsində atəşkəs rejimini kobud şəkildə pozaraq artilleriya qurğularından da istifadə etməklə mövqelərimizi atəşə tutdu. Düşmənin məqsədi yeni əraziləri ələ keçirmək idi. Lakin işgalçı qüvvələrin irəliləməsinin qarşısı qətiyyətlə alındı, onlar itki vere-rək geri çəkildilər və ərazi itkisine yol verilmədi. Əməliyyat şəraitit Azərbaycan Ordusunun tam nəzarəti altında oldu.

Təhlükəsizlik Şurasının iyunun 13-də keçirilən iclasının qapalı hissəsində Prezident İlham Əliyev hərbi vəziyyəti təhlil edərək konkret tapşırıqlar, göstərişlər verdi. İyunun 17-dək davam edən düşmən təxribatına qarşı bölmələrimiz tərəfindən sərt cavab tədbirləri görüldü. Azərbaycan Ordusunun bölmələrinin daha üstün silahlardan endirdiyi dəqiq zərbələrlə qarşı tərəfin müxtəlif təyinatlı hərbi və avtomobil texnikaları, zirehli transportçuları, döyüş vəsítələri, artilleriya qurğuları, komanda, idarəetmə və dayaq məntəqələri, qərargahları, hərbi infrastruktur, atəş nöqtələri, müdafiəsinin dərinliyindəki ehtiyatlar, köməyə gəlməyə çalışan bölmələri və xeyli sayda canlı qüvvəsi məhv edildi.

Tovuz döyüsləri yeni ərazilərin işğalına yönəlmış Ermənistən növbəti uğursuz təxribat cəhdidi idi. Bu diversiyanın da qarşısı əvvəlkilər kimi qətiyyətlə alındı və düşmənin bir çox strateji mövqeləri darmadağın olundu. Bu döyüslər həm də Azərbaycan Ordusu üçün bir sınaq oldu. Bütün şəxsi heyətin yüksək döyüş hazırlığına malik olduğu növbəti dəfə təsdiqləndi. Ordumuz bu döyüşdə də birmənalı olaraq əks-hücumu keçərək düşmənə daha böyük zərbələr endirə bilərdi. Lakin bu cinahda qarşımızdakı hədəf məhz Ermənistən əraziyi olduğu üçün Ali Baş Komandan "Biz ədalət savaşı aparırıq, heç kesin torpağında gözümüz yoxdur" deyərək atəşə dayandırmaq əmrini verdi.

Tovuz döyüslərini səciyyələndirən vacib nəticələrdən biri də Azərbaycan xalqının Ali Baş Komandanın və Azərbaycan Ordusunun etrafında daha sıx birləşməsi, Vətən uğrunda səfərbər olmaq arzusu idi. İyunun 14-dən 15-nə keçən gecə on minlərlə gənc Bakıda yürüş edərək Prezidentə və ordumuza həmrəylik nümayiş etdirdi. Növbəti

gündərə 50 mindən artıq gənc, xaricdə yaşayan soydaşlarımız, ehtiyatda olan hərbi qulluqçular, mühərbi əllilləri və veteranlar könüllü olaraq orduda xidmet etmək arzularını bildirərək, qeydiyatı alınmaq üçün müraciət etdilər. Artıq Xalq, Ali Baş Komandan və Azərbaycan Silahlı Qüvvələri torpaqların azad edilməsi üçün həlledici döyüşə və Böyük Zəfərə tam hazır idi.

- Cənab nazir, müsahibəninin əvvəlində də qeyd etdiniz ki, Vətən mühərbi səlximizin tarixində əhəmiyyətli hadisə kimi daim yaşayacaq. Bu haqq savaşının necə başlamasını, ilk dəqiqələrini məhz Sizdən öyrənmək hamiya çox maraqlıdır...

- Hələ sentyabrın əvvəllərindən etibarən cəbhə xəttində erməni silahlı qüvvələrinin aktivliyinin artması, əyin ortalarından isə döyüş hazırlığı tədbirlərinin bütün istiqamətlərdə keçirilməsi kəşfiyyat məlumatları əsasında təsdiqləndi. Ermənistən artıq təxribata yox, mühərbiyə hazırlaşması aydın görünürdü. Düşmən tərəfindən mövqelərimiz mütəmadi atəşə tutulması, eyni zamanda temas xəttini keçmək cəhdli intensivləşirdi. Təbii ki, biz də fəaliyyətsiz deyildik. Şübəsiz, qoşunlarımızın yüksək döyüş hazırlığı baş verə biləcək hər hansı təxribatın qarşısını almaq üçün kifayət etdirdi.

Sentyabrın 27-də saat 06.00 radələrinde Ermənistən silahlı qüvvələrinin genişmiy়aslı təxribatlara başlaması barədə xəber dərhal mənə məruzə edildi. Vəziyyət barede ölkə başçısına məruzə etdikdən sonra Ali Baş Komandan hərbi əməliyyatların idarə edilməsinə birbaşa öz üzərinə götürdü.

Bəli, 44 günlük Vətən mühərbi səhərinin ilk dəqiqəsindən sonunadək döyüş əməliyyatlarına Ali Baş Komandanın öz şəxşən rehberlik edirdi!

Düşmənin mövqelərimizi və yaşayış məntəqələrimizi iriçəpə silahlar, mınaatanlar və müxtəlif çaplı artilleriya qurğularından intensiv atəşə tutması nəticəsində mülki əhalinin arasında şəhid və yaralanınan oldu. Mülki infrastruktur obyektlərinə ciddi ziyan dəydi. Ali Baş Komandanın tapşırığı ile Azərbaycan Ordusunun ön xətt bölmələri düşmənin təxribatının qarşısını almaq və qoşunların qarşidurma xəttinə yaxın ərazilərdə yaşayan mülki əhalinin təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədilə cavab tədbirlərinə başladı və düşmənin hərbi obyektlərinə, atəş nöqtələrinə sarsıcı zərbələr endirdi.

Ela ilk həmələdən qoşunlarımız əməliyyat şəraitinə tam nəzarət etdi və cəbhənin Tərəfə-Ağdam, Füzuli-Cəbrayıl istiqamətlərində yerləşən ön xətt hərbi hissələri, rakət və artilleriya bölmələri, cəbhə aviasiyası, zirehli texnika və digər qoşun növlərinin qarşılıqlı fəaliyyəti nəticəsində Ermənistən silahlı qüvvələrinin atəş nöqtələri susduruldu. Ardınca da qoşunlarımızın bütün cəbhəboyu əks-hücum əməliyyatı başladı.

Ali Baş Komandan bütün prosesləri əlavə etdi. Gənorta saatlarında xalqa müraciətindən baş verən hadisələr barədə ictimaiyyəti məlumatlandırdı və bu təxribatı "erməni faşizminin növbəti təzahürü" adlandırdı. Prezidentin "Biz öz torpağımızda vuruşuruz. Bu gün Azərbaycan Ordusu Azərbaycan torpaqlarında düşmənə sarsıcı zərbələr endirə bilərdi. Lakin bu cinahda qarşımızdakı hədəf məhz Ermənistən əraziyi olduğu üçün Ali Baş Komandan "Biz ədalət savaşı aparırıq, heç kesin torpağında gözümüz yoxdur" deyərək atəşə dayandırmaq əmrini verdi.

Təcili təxribatı baş verən hadisələr barədə ictimaiyyəti məlumatlandırdı və bu təxribatı "erməni faşizminin növbəti təzahürü" adlandırdı. Prezidentin "Biz öz torpağımızda vuruşuruz. Bu gün Azərbaycan Ordusu Azərbaycan torpaqlarında düşmənə sarsıcı zərbələr endirə bilərdi. Lakin bu cinahda qarşımızdakı hədəf məhz Ermənistən əraziyi olduğu üçün Ali Baş Komandan "Biz ədalət savaşı aparırıq, heç kesin torpağında gözümüz yoxdur" deyərək atəşə dayandırmaq əmrini verdi.

yarılması, ordumuzun zərbələrinin artıq düşmən müdafiəsinin dərinliyindəki mövqelərinə endirilməsi və rəşadətli ordumuz tərəfindən Füzuli rayonunun Qaraxanbəli, Qərvənd, Kənd Horadız, Yuxarı Əbdürəhmanlı, Cəbrayıl rayonunun Böyük Mercanlı, Nüzgar kəndlərinin işğaldan azad edildiyi barədə məruzə etdim. Eyni zamanda Ağdərə və Murovdağ istiqamətlərindəki hakim yüksəkliklərdə yerləşən düşmən postları da darmadagın edilərək nəzarətə götürülmüşdü.

Həmin gün düşmənin 3 silah-sırası anbarı, 22 tank və digər zirehli texnikası, 15 OSA zenit-raket kompleksi, 18 pilotsuz uçuş aparati, 8 artilleriya qurğusu, 550 nəfərdən artıq canlı qüvvəsi məhv edildi. Bu göstəricilər ilk gün böyük uğuru idi və cəbhə xəttində üstünlüyü sonadək bölmələrimizdə olmasına temin etdi.

- Yeni savaşın ilk gününün ilk saatı Azərbaycan üçün Zəfərlə başladı...

- Bəli, bu, məhz belə oldu. Mən deyərdim hətta ilk dəqiqələrdən etibarən Azərbaycan Ordusu ilkin hərbi uğurlarını qazanmağa başlamışdım. Ali Baş Komandanın göstərişi ilə həmin gündən etibarən düşmənin hərbi infrastruktur və döyüş texnikasının məhv edilməsinin aerocəkilişləri ictimaiyyətə təqdim edildi. Bu kadrlar xalqımızda yüksək əhvali-ruhiyyə, qəlebəyə sarsılmaz inam, Ermənistən ordusunu və cəmiyyətində isə böyük xaos, təşviş və çəşqinqılı yaradırdı.

Bir məqama da toxunum. Ali Baş Komandanın mənə ilk gündən verdiyi tapşırıq və göstərişlərində əsas tələblərən biri əməliyyat planlarında şəxsi heyət itkisinin minimum səviyyəyə endirilməsini təmin etmək idi. Möhtərem Prezident hər bir hərbi qulluqçunun həyatına önem verir, onun təhlükəsizliyinin təmin olmasına xüsusi diqqət yetirilməsini tələb edirdi. Onun üçün hər bir hərbi qulluqçunun döyüşlərdən sağ-salamat qayıtması olduqca önemli idi. Ona görə də əməliyyat planlarının hazırlanmasında bu tapşırıq əsas götürür, icrasına məsuliyyətlə yanaşırdı.

Döyüş əməliyyatlarının gedişi bu tapşırığın icrasının uğurlu olduğunu göstərdi. Şəhid olmuş bütün hərbçilərimizə Allahdan rəhmət, ailələrinə səbir dileyirəm. Hər bir şəhid yalnız ailəsinə deyil, bütün xalqımız və ordumuza böyük itkidir. Hərbi taktikaya görə, hücumda keçən ordunun itkisi mədafiə olunan ordunun itkisi ilə müqayisədə 3-4 dəfə çox olmalı idi, lakin tam əksi baş verdi. Düşmən qüvvələrinin itkisinin həcüm mövqeyində olan Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin itkisindən dəfələrlə çox olması məhz Müzəffər Ali Baş Komandanımızın müdrik hərbi strategiyanın nəticəsi idi.

- Mühərbiin gedişi ilə bağlı məlumatların əksəriyyəti məxfi olur və adətən döyüslər bitdiğindən sonra da qorunur. Bununla belə Siz hərbi əməliyyatların planlaşdırılması, həzırlığı, gedişi barədə hənsi məsələləri ictimaiyyətə açıqlaya bilərsiniz?

- Ali Baş Komandanın göstərişi ilə ehtimal olunan hərbi əməliyyatların planları hazırlanarkən temas x

Müzəffər Ali Baş Komandanın Zəfər salnaməsi

(Əvvəli 4-cü səhifədə)

Döyüslər başlayarkən artıq masadıza əməliyyatların xəritələri, planlar var idi və her bir komandir qarşısında duran tapşırıqları dəqiq biliirdi. Xəritə və planları real döyük şəraitine uyğun müəyyən dəyişikliklərə tətbiq edirdik. Məsələn, döyüslərin ilk günləri hərbi əməliyyatları şimal-sərq və şimal cəbhələrində, yəni Tərtər-Ağdam və Kəlbəcər istiqamətində keçirmeyimiz nəticəsində düşmən bütün əsas qüvvələrini bu istiqamətdəki cəbhə xəttinə yönəldti. Bu, Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə hazırlanın əməliyyat planına tam uyğun idi. Yayındırıcı, çasdırıcı manevrlər tətbiq edildikdən sonra Azərbaycan Ordusu əsas hücumu cənub-sərq cəbhəsindən, Füzuli-Cəbrayıllı istiqamətindən başladı.

Sentyabrın 30-dək, yəni müharibənin ilk üç günündə düşmən canlı qüvvə, hərbi və döyük texnikası saridən xeyli itki verərək bütün cəbhəboyu tutduğu bir çox mövqelərdən geri çekilməyə məcbur edilmişdi.

Suqovuşan istiqamətində gedən döyüslər zamanı da düşmən istər canlı qüvvə, istərsə də hərbi texnika baxımından xeyli sayda itki verdi. Suqovuşanın azad edilməsi ilə Ağdərə ilə Ağdamı birləşdirən əsas təminat yolu Azərbaycan Ordusunun nəzarətinə keçdi. Azərbaycan Ordusu artıq dayanmadan irəliləyirdi. Oktyabr ayının 4-də Cəbrayıllı şəhəri, həmin gün və səhərisi rayonun xeyli kəndi işğaldan azad edildi. Bu döyüslərde Azərbaycan Ordusunun müxtəlif hərbi birləşmələri, o cümlədən xüsusi təyinatlılar böyük qəhrəmanlıqlar göstərdilər.

Cəbrayıllıın təcavüzüñə son qoyulması ilə Azərbaycan-İran sərhədinin böyük hissəsinə dövlət nəzarəti bərpa edildi. Eyni zamanda Azərbaycan Ordusunun Xocavəndin cənub kəndləri və strateji Hadrut qəsəbəsi istiqamətində hərbi əməliyyatlar keçirməsi üçün geniş imkanlar yarandı. Oktyabrın 18-də Xudafərin körpüsü üzərində Azərbaycan bayrağının dalğalanması isə bütün ölkəyə ruh yüksəkliyi bəxş etdi, ordunun şəxsi heyətində mübarizliyi və qələbə əzmini daha da artırdı.

- **Silahlı Qüvvələrimizin əsas hərbi nailiyyətlərindən biri də Hadrutun azad edilməsi idi. Həmin əməliyyatın gedişi ilə bağlı hətta qlobal infomasiya məkanında belə qərəzli məlumatlar savaşı aparılırdı. Bu qəsəbə necə azad olundu?**

- Oktyabrın 9-da Qarabağın qapısı, Şuşanın açarı sayılan Hadrut qəsəbəsinin işğaldan azad edilməsi "Dəmir yumruq" əməliyyatının mühüm nailiyyətlərindən oldu. Ali Baş Komandan bu qələbəni tarixi Zəfər kimi deyərləndirdi. Həqiqətən də, mürekkeb relyefdə, qarşı-qarşıya dayanan yüksək dağ massivləri arasında yerləşən bu qəsəbə həm də Şuşaya doğru həcum istiqamətimizin əsas dayaq nöqtəsi idi.

Müharibənin ilk günlərindən Hadrut mühüm hədəfimizə çevrilmişdi. Ətraf ərazilərdəki erməni hərbi hissələrinin idarə edilməsi və təchizatı Hadrut istiqamətindən həyata keçirilirdi. Burada həm də böyük silah-sursat anbarı vardı. Ali Baş Komandanın təsdiqlədiyi hərbi əməliyyat planına görə Cəbrayıllı şəhərinin və rayonun digər yaşayış məntəqələrinin azad olunmasından sonra ilk hədəfimiz, həmləmiz bu qəsəbə idi. Yüksək peşəkarlıqla hazırlanıb böyük əzmkarlıq və şücaətli icra olunan hərbi plana əsasən, cənub cəbhəsində irəliləyən Azərbaycan Ordusu düşmənən gözləmədiyi istiqamətə - Hadrut'a yönəldi.

Oktyabrın 7-dən başlayan ağır artilleriya döyüsləri iki gün sonra Hadrutu, eləcə də onun ətrafindəki yaşayış məntəqələrinin və strateji yüksəkliklərin Azərbaycan Ordusunun nəzarəti al-

tına keçməsinə imkan verdi. Qoşunlarımızın bir qruplaşması düşmənin nəzarətində olan hakim yüksəklikləri azad edərək, digər qruplaşması isə Cəbrayıllı və Xocavənd istiqamətindən gələn yolları nəzarətə götürürək Hadrutu daxil oldular.

Hadrutun işğaldan azad edilməsi ilə erməni qoşunlarının cəbhənin digər istiqamətlərində müqaviməti zəiflədi, həm de ordumuzun süretli hücumuna şərait yarandı. Azərbaycan Ordusu bu istiqamətdən Şuşaya doğru irəliləməye başladı. Bize məlum idi ki, düşmən Şuşaya hücumu əsasən Laçın dehliyindən və Qırmızı Bazar istiqamətindən gözləyirdi.

Ardıcıl hücumlarımız ciddi müqavimətle qarşılaşa da, şürtələ davam edirdi. Ermənistən silahlı birləşmələri cəbhəboyu dinc sakinlərin məskunlaşdırığı yaşayış məntəqələrimizi aramsız atəşə tuturdu. Ali Baş Komandanın vurguladığı kimi, "təkcə orada qurulmuş istehkamlar deyil, eyni zamanda azad edilmiş torpaqların hərbi reliyefi də ermənilər üçün daha sərfəlidir. Çünkü biz indi həm onların istehkamlarına, toplarına, rakətlərinə qarşı, həm də təbii reliyefə qarşı vuruşaraq torpaqlarımızı işğalçılarından qarış-qarış azad etməliyik".

Qarşında Füzulinin, Xocavəndin, Cəbrayıllı hələ azad olunmayan kəndləri, Qubadlı, Zəngilan vardı. Sonrakı və əsas hədəf isə əlbette ki, Şuşa idi.

Müharibə dövründə beynəlxalq vəsitəcılərin, xüsusiilə də Ermənistən israrlı xahişləri ilə üç dəfə - oktyabrın 10-da, 18-də və 26-da humanitar atəşkəs razılaşması əldə olundu. Xüsusi qeyd edim ki, bu razılaşma Azərbaycanın ardıcıl davam edən həcum əməliyyatlarına, apardığı savaşın mahiyətinə uyğun gəlmirdi. Birmənali olaraq bu xaos, teşviş içində olan erməni silahlı birləşmələrinin xilasına xidmet edirdi. Lakin ele hər üç atəşkəsi Ermənistən özü pozdu. Birinci dəfə heç bir gün keçməmiş Gencəni bombalamış, ikinci və üçüncü dəfə isə atəşkəsden cəmi bir neçə dəqiqə sonra razılaşmanın pozmuş, yene də xainçəsine dinc sakinlərimizi aramsız atəşə tutmuşdu.

Azərbaycan Ordusu isə müharibənin gedişində dinc əhalini, mülki obyektləri və infrastrukturunu əsla hədəfə almadi. Hədəfimiz atəş mövqeləri, hərbi obyektləri və hərbi infrastruktur oldu. Bu, Ali Baş Komandanımızın müharibənin ilk günü mənə verdiyi əmr idi. Azərbaycan Ordusu işğalçı Ermənistəndən fərqli olaraq hərbi əməliyyatlar zamanı Cenevre Konvensiyaları da daxil olmaqla beynəlxalq humanitar hüququn müdədələrinin tələblərinə uyğun hərəkət edirdi.

Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin xüsusi nəzarətində olan sahələrdən biri də əks-həmələ əməliyyatlarında iştirak edən şəxsi heyətin təminat və təchizatının fasiləsiz təşkil edilməsi idi. Qoşunlarımızın ərəzaq, geyim, məşət əşyaları, gündəlik tələbat məhsulları, silah-sursat, yanacaq-sürtgü materialları və digər zəruri vasitələrə təminatı yüksək operativliklə həyata keçirildi.

- **Cənab nazir, erməni silahlı qüvvələrinin durumu, hazırlığı, müqaviməti necə idi?**

- Azərbaycan hərbçiləri döyük meydanda hər gün Ermənistən silahlı qüvvəlerinin bölmələrinə layiqli cavab verirdilər. Qoşunlarımız düşmən hədələrini müxtəlif istiqamətlərdə yarır, mövqelərdən sıxışdırıb çıxarıır, qəzəməqə məcbur edir və daim irəliləyirdi. Aparılan uğurlu hərbi əməliyyatlarla döyük təcrübəsin hər saat daha da təkmilləşdirən şəxsi heyətimiz vacib istiqamətlərdə əlverişli hədd, yüksəklik və mövqeləri azad edərək nəzarete götürürdü.

Bölmələrimiz düşmənə atəş zərbələri endirərək onun hərəkət fəaliyyətini

tam məhdudlaşdırır, minlərlə erməni döyükçüsü ölü və yaralanır. Ermənistən ordusu arasında idarəetmə və qarşılıqlı əlaqə itir, bölmələr arasında nizamsızlıq yaranır, şəxsi heyətin intizamı, mənəvi-psixoloji durumu pozulurdu. Bəzi istiqamətlərdə düşmən ordusunun hərbi hissələri arasında qarşılıqlı əlaqənin olmaması nəticəsində onlar bir-birini atəş açaraq məhv edirlər. Düşmən bölmələrində döyük suratlari və yanacaq təminatında da ciddi problemlər mövcud idi. Müqaviməti qırılan erməni qüvvələrində döyük mövqelərini özbaşına tərk etmək, texnikani, silah-sursat və digər hərbi vasitələri ataraq qaçmaq, fərərlik kütlevi hal alırdı.

Bələ bir şəraitde Azərbaycan Ordusu hərbi əməliyyatlarını uğurla davam etdirək oktyabrın 17-də Füzuli şəhərini işğaldan azad etdi. Füzuli rayonun bütün ərazisi uğrunda döyükler isə müharibənin son günündək davam etdi. Noyabrın 9-da rayonun daha 17 kəndi azad olundu. Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi altında 44 gün ərzində Füzuli şəhəri ilə yanaşı, rayonun 53 kəndi də işğaldan azad edildi. Füzulinin azad olunması cənub istiqaməti üzrə yeni strateji həmlələrə əsaslı təkan oldu. Bir faktı xüsusi vurğulayıb ki, şəhər azad olunarkən Azərbaycan bayrağını ucałtmaga bir tiki də tapılmalıdır. Füzuli ermənilər tərəfindən tamamilə viran edilmiş, dağıdılmış, xarabaliğa çevrilmişdi.

Cəbhənin Ağdərə-Ağdam, Füzuli-Hadrut-Cəbrayıllı və Qubadlı-Zəngilan istiqamətlərində davam edən şiddetli döyükler uğurla nəticələndi. Ali Baş Komandanın təsdiq etdiyi əməliyyat planının əsasən Azərbaycan Ordusunun bölmələri əsas istiqamətlərdə nəzarətə götürüldüyü əraziləri hər gün daha da genişləndirir, düşmənə ciddi zərbe vuraraq onun müqavimətini qırır, yeni mövqelərə doğru irəliləyirdi. Düşmənin canlı qüvvə baxımından ölen və yaralılarının sayı minlərlə idi. Onların döyük sursatları tükenmişdi, artilleriya qurğuları isə dəqiq zərbələrle qoşunlarımız tərəfindən sıradan çıxarıldı.

Oktyabr ayının 18-də Zəngilan uğrunda döyükler başladı. Ali Baş Komandanın əmrinə əsasən qoşunlarımız yüksək əzmkarlıq və rəşadətlə hədəfə doğru irəliləyirdi. Oktyabr ayının 20-si Zəngilan şəhəri və 6 kəndin işğaldan azad edilməsi ilə bu cinahdakı əməliyyatımızın ilk mərhələsi uğurla nəticələndi. Oktyabrın 22-də isə rayonun Ağbənd qəsəbəsinin azad edilməsi ilə Arazboyu hərbi əməliyyatlar yenə qoşunlarımız tərəfindən sıradan çıxarıldı.

Oktyabr ayının 18-də Zəngilan uğrunda döyükler başladı. Ali Baş Komandanın əmrinə əsasən qoşunlarımız yüksək əzmkarlıq və rəşadətlə hədəfə doğru irəliləyirdi. Oktyabr ayının 20-si Zəngilan şəhəri və 6 kəndin işğaldan azad edilməsi ilə bu cinahdakı əməliyyatımızın ilk mərhələsi uğurla nəticələndi. Oktyabrın 22-də isə rayonun Ağbənd qəsəbəsinin azad edilməsi ilə Arazboyu hərbi əməliyyatlar yenə qoşunlarımız tərəfindən sıradan çıxarıldı.

Bu döyüslər nəticəsində qoşunlarımız hemin istiqamətdən Qarabağın cənubuna, Zəngilan rayonunun kəndlərinə və Qubadlı rayonu ərazisində irəliləməsi üçün strateji istiqamət açıldı. Ümumilikdə isə Zəngilan rayonunun bütün ərazisi uğrunda döyükler məhərabənin son günündək aparıldı. Noyabrın 9-da isə rayonun daha 6 yaşayış məntəqəsi azad edildi. Vətən müharibəsində Zəngilan şəhəri, 3 qəsəbəsi və 52 kəndi işğaldan azad edildi.

Oktyabr ayının 22-dən artıq cəbhənin Qubadlı istiqaməti uğrunda döyükler başladı. Növbəti gün rayonun 4 kəndi, oktyabrın 25-i isə Qubadlı şəhəri işğaldan azad edildi. Azərbaycan Ordusu Zəngilan'dan sonra indi Qubadlıdan Ermənistənla sərhədə doğru irəliləyir, dövlət sərhədini qarış-qarış döyükərək berpa edirdi. Qubadlı uğrunda döyükler də son günədək davam edib. Noyabrın 9-da rayonun 15 yaşayış məntəqəsi, ümumilikdə isə məhərabə dövründə 41 kəndi azad edildi.

Cəbrayıllı, Füzuli, Zəngilan və Qubadlıdan sonrakı hədəf hamiya məlum

idi. Bütün yollar artıq Şuşaya aparıldı.

- **Cənab nazir, Şuşa əməliyyatına keçməmişdən önce bir məqama da aydınlıq getirək. Hərbi əməliyyatların koordinasiyası, komandanlığı necə həyata keçirilir?**

- Hərbi əməliyyatlar birmənli olaraq Prezidentin vahid komandanlığı altında keçirilir. Hər gün təqdim edilən hərbi məruzələr Ali Baş Komandan tərəfindən dəqiqliklə öyrənilir və növbəti gün üçün yeni döyük tapşırıqları verilir. Azərbaycan Ordusunun rəhbərliyi Prezidentin tapşırıqlarını planlaşdırır və uğurlu icrasını təmin edirdi. Düşmən qoşunlarına qarşı Azərbaycan Ordusunun eks-həmələ əməliyyatı keçirilir, yeni yaşayış məntəqələrinin azadlığı uğrunda döyükərək aparılırdı. Döyük əməliyyatları zamanı Prezident qeyd edirdi ki, "əməliyyat planı tam icra edilir, əməliyyat planı müasir döyük prinsiplərinə əsaslanır. Azərbaycan Ordusu həm maddi-texniki təchizat baxımından, eyni zamanda, döyük hazırlığı baxımından döyük meydanında tam üstünlüyə sahibdir".

Ali Baş Komandanın tapşırığı ilə menim tərifimdən mütəmadi xidməti müşavirələr keçirilir, cənab İlham Əliyevin strateji və taktiki tapşırıqları komandır-rəis heyətinə çatdırılır, əməliyyat planlarının gündəlik icrası və digər hərbi məsələlər müzakirə olunurdu. Əks-həmələ əməliyyatlarının mövcud vəziyyəti təhlil olunaraq düşmən qüvvələrinin planlı, məqsədönlü və ardıcıl darmadağın edilməsi, torpaqlarımızdan qoşulması istiqamətinde göstərişlər verilirdi. Azad olunmuş ərazilərdə yerləşdirilən qoşunlara zəruri tədbirlərin görülməsi həvələ olunurdu. Azərbaycan Ordusuna arsenalındaki yüksəkdəqiqiliyi və böyük dağıdıcı qüvvəyə malik müasir silah növlərini tətbiq etməklə düşmən tərəfinin hərbi infrastrukturuna böyük zərbələr endirməyi və eks-həcum əməliyyatları üçün əlverişli şəraitin yaradılmasını əmr etmişdim.

Vətən müharibəsindən sonra Ali Baş Komandan bildirmişdi ki, "biz əməliyyatların gedişini canlı rejimde izleyirdik". Həqiqətən də fasiləsiz koordinasiya nəticəsində cənab İlham Əliyevin strateji tərəfindən vahid komandanlıq həyata keçirilir. Bu prosesde Prezident Azərbaycan Ordusunun rəhbərliyi ilə görüşməyə də xüsusi önəm verirdi.

Oktyabrın 7-də Müdafiə Nazirliyinin Mərkəzi Komanda Məntəqəsinə gələn Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə operativ müşavirə keçirildi. Müdafiə Nazirliyinin rəhbər heyəti və cəbhə bölgəsində yerləşən birləşmiş komandirlərinin iştirakı ilə keçirilən müşavirədə cənab Prezident hərbi nailiyyətləri vurğulamaqla yanaşı, əməliyyatların gedişində yaranan sualların dərhal həlli və döyükərən daha effektiv aparılması ilə bağlı göstərişlərini verdi. Planlaşdırılan növbəti əməliyyatlara hazırlıqla əlaqədar vəziyyəti öyrənərək müvafiq əmrlərini verdi.

Oktyabrın 25-də Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Müdafiə Nazirliyinin Mərk

Müzəffər Ali Baş Komandanın Zəfər salnaməsi

(Əvvəli 5-ci səhifədə)

Prezidentin dediyi kimi, Vətən müharibəsi Azərbaycan Ordusunu üçün böyük təcrübə idi. Prezident döyüşlərin ilkin nəticəsi olaraq bundan sonra ordu quruculuğu prosesinin daha effektiv üsullarla həyata keçirilməsinin vacibləyini, silah arsenalının daha da zənginləşdirilməsini, ən əsası isə müharibənin nəticələrinin etraflı təhlil edilməsini qarşımızda vacib vəzifə kimi qoydu. Əsas hissəsi məxfi davam edən müşavirə barədə onu əlavə edə bilərəm ki, növbəti mərhələ üçün hərbi hədəfləri dəqiqlikli müyyənləşdirən Ali Baş Komandanın hərbi əməliyyatların daha səmərəli aparılması barədə tapşırıqlar verdi. Mənim və cəbhə bölgəsində yerləşən hərbi birlək komandirlərinin təkliflərini, fikirlərini öyrəndikdən sonra Prezident öz qərarlarını elan etdi. Bu müşavirənin nəticəsi olaraq bütün cəbhə boyu hücumlarımıza daha kəskin və uğurlu oldu.

- Vətən müharibəsinin Zəfər zirvəsi əlbəttə ki, Şuşanın azad olunması id. Bu döyüşü dünya hərb tarixinin ən ənənəvi əməliyyatlarından biri kimi qiymətləndirirlər. Bu əməliyyatın əsas özəlliyi nə id?

- Oktabr ayının sonlarından cəbhə bölgəsində Şuşa ətrafindakı halqa cənubdan, şərqdən və qərbdən qoşunlarımız tərəfindən siksiləşdirdi. Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə hazırlanmış ve onun təsdiq etdiyi əməliyyat planının bütün detallarının, icra mexanizminin tam açıqlanması məxfilik baxımından bu gün mümkün deyil.

Şuşa ermənilər üçün bütün Qarabağın nəzarətdə saxlayan strateji yüksəklik və bölgənin əsas müdafiə sütunu idi. Şuşa Xankəndinin müdafiəsi təmin edirdi. Onu Laçın dəhlizli vasitəsilə Ermənistanın Gorus vilayəti ilə bağlayan yol da məhz buradan keçirdi. Şuşanı azad etmək Vətən müharibəsinin ən mühüm zirvəsi idi.

Ali Baş Komandan əməliyyatın hazırlanması, ilkin icrası və gedisi prosesində komandanlılığı şəxsnə özü həyata keçirirdi. Günün hər saatı, hər dəqiqəsi əməliyyat barədə hərbi komandanlıqla məlumat alır, konkret əmələrini verirdi. Hər dəqiqə cənab Prezidentə yeni məlumatları təqdim etmək üçün məruzələrimiz hazır olmalı idi.

Bölmələrimiz Laçın dəhlizinə doğru yaxınlaşmışdı. Oktabrın son günlərdən Azərbaycan Ordusunun bölmələri, o cümlədən Xüsusi Təyinatlı Qüvvələr Şuşanın müdafiəsinə yarmaq üçün müxtəlif istiqamətlərdən əməliyyata başladılar.

Əməliyyat hazırlanarkən cənab Prezidentin verdiyi tapşırıqlardan biri de o idi ki, Şuşanın mədəniyyət mərkəzi olduğu nəzərə alınmalı, şəhər dağıdılmadan, tarixi görkəmi qalmış şərti ilə azad olunmalıdır. Yeni bu döyüşlərdə ağır artilleriyadan tam gücü ilə istifadə edə bilməyəcəkdir. Artilleriyadan əsasən Şuşa ətrafinda olan Ermənistan qoşunlarının mövqələri və atəş nöqtələri hədəf götürüldü və darmadağın edildi. Onlar həm canlı qüvvə, həm də hərbi texnika sarıdan çox böyük itki verdi. Biz isə doğma şəhərimizi, tarixi abidələrimizi artilleriya ilə vurmadiq, hava zərbələri endirmədiq.

Hava buludlu keçdiyindən pilotsuz uçuş aparatlarının imkanlarından da yararlanma bilmədik və kəşfiyyatın aparılmasında müyyəyen çətinlik yarandı. Lakin peşəkar, mübariz, əzmkar qoşunlarımız üçün bunlar manə olmadı. Ordumuz Azərbaycan Prezidentinin, Azərbaycan xalqının onun qarşısında müyyənləşdirdiyi bu tarixi vəzifəni ləyaqətlə icra etdi.

Müyyəyen məsələlərə diqqət yetirmək istərdim. Kəşfiyyat məlumatına görə, ermənilər bizi iki istiqamətdən gözləyirdilər. Onlar Qırmızı Bazardan

Şuşakəndə, oradan isə Şuşaya qalxan yolda və Laçın istiqamətində şiddetli döyüşlərə hazırlaşırırdılar. Ona görə də əsas qüvvələrini orada cəmləşdirmişdilər. Azərbaycan hərbi komandanlığının əməliyyat planına görə isə Şuşaya six meşələrdən yeni yol açıldı. Qəhrəman məhəndis-istehkam qoşunlarımız qısa müddədə inanılmaz işə imza ataraq bu yolu istifadəyə hazır etdi. Məhəndis-istehkamçılarımız ensiz dağ cığırını texnikanın hərəkət edə biləcəyi meşə yoluna çevirdilər. Bu yol ermənilər üçün sözün əsl mənasında böyük şok oldu.

Neticədə artilleriya qurğularını Şuşa ətrafına çəke bildik. Mən artilleriyaçılarımın qəhrəmanlığını xüsusi qeyd etmək isteyirəm. Yol çəkilmişdi, amma hava şəraiti yaxşı deyildi, palçığın içində ağır topları yüksək peşəkarlıq nümayiş etdirərək yüksəkliklərə qaldırdılar, atəş nöqtələri qurdular və Şuşa ətrafindakı düşmən mövqelərinə dəqiq zərbələr endirdilər.

Noyabrın ilk günlerində Şuşa uğrunda döyüşlər keşkinləşdi. Xüsusi Təyinatlı Qüvvələrin və digər hərbi birləşmələrin şəxsi heyəti artıq Şuşaya doğru atəş dəstəyi olmadan sildirim qayalar, yarğanlar, meşələr vasitəsilə iraliyər, ciddi mühafizə olunan Laçın dehliyindən keçərək ətraf kəndləri mühasirəyə alındı. Belə əməliyyat isə düşmənin ağlına gəlmirdi və o, belə bir addım atılıcığını əvvəlcədən hesablaya bilməmişdi. İgid döyüşçülərimizin çətin relyefli ərazilərlə hərəkəti hətta düşmən kəşfiyyatçıları tərəfindən belə müşahidə olunmadı.

Mərhələlərlə Şuşa ətrafindakı kəndlər, yüksəkliklər azad edilir, hərbçilərimiz gizli yollarla Şuşaya doğru irəliliyirdilər. Laçın dehliyinin əsas hissələrinə nəzəretin təmin olunması, Daşaltı kəndi ətrafindakı strateji yüksəkliklərin nəzəratə götürülməsi nəticəsində Şuşanın mühasirəsi dəralardırı.

Noyabrın 6-da qoşunlarımız və bölmələrimiz artıq şəhərin hüdudlarına çatmışdır. Bir həftəye yaxın müddədə əlverişsiz hava şəraitində sildirim qayalarla, keçilməz yollarla böyük məsafləni dəf edən hərbçilərimiz artıq şəhərə dörd tərəfdən daxil olmuşdu və yaxın məsaflədən ağır döyüşlər başlamışdı.

Həmin gün hava çox buludlu, dumanslı, yağmurlu idi. Şuşaya daxil olan şəxsi heyətin elində yalnız yüksək silahlardır var idi. Şəhərdə hər kükə, məhəllə, ev uğrunda qanlı döyüş baş verirdi. Ermənilərin itkiləri kütləvi idi və böyük təşviş içinde Şuşadan qaçırdılar. Sonradan ermənilər bir neçə dəfə yenidən şəhərə daxil olmağa cəhd göstərsələr də, bütün həmələləri igid hərbçilərimiz tərəfindən dəf edildi. Hətta noyabr ayının 7-də Şuşaya Ermənistan tərəfindən qadağan olunmuş "İsgəndər-M" ballistik rakətləri atıldı. Düşmənin bir neçə eks-hücumuna baxmayıraq, Azərbaycan Ordusu öz mövqələrini qorudu, möhkəm müdafiə yaratırdı və şəhərdə qalan Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələrini məhv edərək əraziləri düşməndən təmizlədi.

Noyabr ayının 8-də Ali Baş Komandanın Şəhidlər xiyabanından verdiyi "Əziz Şuşa, sən azadsan!" mündərəsi Azərbaycan xalqının taleyində dönüs mərhələsinə çevrildi. Bununla təkce 28 illik işğala son qoyulmayıb, eyni zamanda Azərbaycan bayrağı Şuşanın timsalında bütün Qarabağda dalğalandırdı.

Şuşa zəfərinin növbəti günü Azərbaycan Ordusunun irimiqyaslı hərbi əməliyyatları davam etdi və məhəmməd uşurlar qazanıldı. Bir gün ərzində 72 yaşayış məntəqəsi və 8 strateji yüksəklik azad olundu.

Noyabrın 9-dan 10-na keçən gecə Ermənistanın baş naziri Azərbaycan

Prezidenti İlham Əliyevin bütün şərtlərini qəbul etdiyini bildirərək razılaşmanın imzalandı. Bu sənəd Ermənistanın kapitulyasiya aktı idi. Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin vasitəciliyi ilə imzalanan üçtərəflı Bəyanat Qarabağ münaqişəsinin ölkəmizin və ordumuzun qələbəsi ilə başa çatdığını rəsmiləşdirdi. Bu razılaşmanın tarixi əhəmiyyəti ilə yanaşı, mühüm strateji önemi de var. Ağdam, Kəlbəcər və Laçın rayonları cənab İlham Əliyevin müdrik siyaseti nəticəsində bir güllə də atılmışdan, itkisiz Azərbaycana qaytarıldı. Bu rayonların hərbi əməliyyatlar nəticəsində azad olunacağı təqdirdə itkilərin sayı arta bilərdi. Lakin Ali Baş Komandan bu məsələni də böyük peşəkarlıq və məharətə hell etdi.

Azərbaycan və Türkiye prezidentlərinin iştirakı ilə keçirilən möhtəşəm Zəfər paradı Azərbaycan Ordusunun dönyanın ən güclüləri sırasında olduğunun əyani göstəricisi olmaqla bərabər, eyni zamanda "bir millət, iki dövlət" qardaşlıq münasibətlərinin növbəti tətənənesi idi. Azərbaycan xalqı Vətən müharibəsində qardaş Türkiyənin mənəvi dəstəyini heç vaxt unutmayacaq.

Azərbaycan Böyük Zəfərinin döyüş meydanında qazandı və siyasi qəlebəsinə hərbi qəlebəsi ilə tamamladı. Azərbaycan xalqı və ordumuz bu Zəfərin nailiyyətlərini əsrlər boyu qoruyub saxlamalı və Ali Baş Komandanın yorulmaz fəaliyyətini hər zaman yüksək dəyərləndirməlidir.

- Cənab nazir, bu müsahibə həm də tarixi bir mənbəyə çevrilecek. Bu baxımdan gələcək nəsillərin, elə müasirliklərimiz də prosesləri dəqiq bilməsi üçün bu suala cavab vermənizi istərdim: Biz necə düşmənə qalıb gəldik?

- Bu sualın kontekstində mən Böyük Zəfərin əldə olunması prosesindəki müyyəyen məqamlarla bağlı fikirlərimi bildirmək isteyirəm. Ulu Önder Heydər Əliyev hakimiyyətə gəldiyi ilk gündən əsas amalını Qarabağın işğaldan azad olunması kimi elan etmişdi. Təsədüfi deyil ki, cənab Prezident İlham Əliyev də dəfələrlə bildirib ki, qüdrətli sələfin ona en önemli vəsiyyəti məhz Qarabağın işğalına son qoyulması olub. 1993-cü ildən sonlarından başlayan ordu quruculuğu Prezident İlham Əliyev tərəfindən daha müasir və sürətli mərhələyə qədəm qoydu.

2013-cü ildən Ali Baş Komandanın rəhbərliyi altında keçirilən hərbi İslahatların yeni mərhələsi isə Azərbaycan Ordusunu dönyanın en güclü 50 ordusuna sırasına çıxardı.

2020-ci ildən itibarət şəhərin işğaldan azad olunması kimi elan etmişdi. Təsədüfi deyil ki, cənab Prezident İlham Əliyev də dəfələrlə bildirib ki, qüdrətli sələfin ona en önemli vəsiyyəti məhz Qarabağın işğalına son qoyulması olub. 1993-cü ildən sonlarından başlayan ordu quruculuğu Prezident İlham Əliyev tərəfindən daha müasir və sürətli mərhələyə qədəm qoydu.

Hərbi qulluqçular da Ali Baş Komandanımızın bu etimadını şərəflə, ləyaqətlə, qanı bahasına doğruldub və məsuliyyətli vəzifələri yüksək vətənpərvərlik hissi və peşəkarlıqla yerinə yetirib. Məhz ordumuza olan inam Vətən müharibəsinin Zəfərə başa çatmasına ən birinci səbəblərindəndir. Məhəbbətən sonra cənab Prezident tərəfindən Zəfər təltifləri adını almış orden və medalların təsis olunması, on minlərlə hərbi qulluqçunun bu mükafatlarla təltif edilməsi Vətən müharibəsi iştirakçılarına - şəhidlərə, qazilərə, hərbi qulluqçulara və könüllülərə dövlətin, xalqın yüksək ehtiramının nümunəsidir. Bu orden və medalları əgidişimiz bir ömür boyu sinələrində qurur və iftخارla gəzdirecəklər.

hərbi texnikası var idi. Maraqlısı odur ki, iqtisadiyyatı zəif olan bir ölkə bu qədər silaha nece sahib ola bilmişdi?

Təbii ki, Ermənistan bu qədər silahı döyüşmek üçün əldə etmişdi və onlar cəbhənin əksər istiqamətlərində ciddi məqavimət göstəridilər. Onların böyük silah arsenali, komanda-müşahidə və idarəetmə məntəqələri, qərargahları var idi. Həmin ərazilərdə salınmış müxtəlif təminat yolları, qurulmuş geniş hərbi infrastruktur uzunmüddətli döyüşün aparılmasına hesablanmışdı. Eyni zamanda əraziləki strateji yüksəkliklərin təxminən 95 faizi onların nəzarətində idi.

Dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayış ermenilər, o cümlədən erməni lobbi və onların havadarları illər boyu böyük miqdarda maliyyə vəsaitini bu ərazilərdə keçirilə biləcək döyük əməliyyatlarında ermənilərin üstünlüyü malik olmasına, oradakı separatçı rejimin, Ermənistan ordusunun və qanunsuz silahlı dəstələrin güclənməsinə, təminatına xərcləmişdi. Məhz bunun məqabilində erməni hərbi birləşmələri yeterince məqavimət göstərmək imkanına malik idi. Sadəcə Azərbaycan Ordusunun qələbə əzmi, döyüş ruhu, peşəkarlığı, gücü və təchizatı qarşısında düşən aciz idi.

Mən müdafiə naziri kimi bu prosesləri işıqlandıraraq tarixə çevirən yazılar, jurnalistlər və digər peşə sahiblərinə tövsiyə edərdim ki, Vətən müharibəsi barədə fikir yürüdəndə, rəy yanzanda, münasibət bildirəndə mütləq bu amilləri nəzəre alınlı. Bir daha xatırlatmaq isteyirəm ki, düşməndir deyə onun gücünü kiçitmək, həddən ziyanlı zəif göstərmək yanlışdır və ordumuzun misilsiz qəhrəmanlığına kölgə salmaqdır.

Danılmaz faktdır ki, "Dəmir yumruq" əməliyyatı nəticəsində arxasında dönyanın böyük gücləri dayanan, müxtəlif lobbi təşkilatları tərəfindən maliyyələşdirilən, sıralarına peşəkar və yüksək hazırlıqlı xarici muzdalu döyüşçüləri cəlb edən işgalçi bir ordu əzildi, darmadağın edildi.

- Ali Baş Komandan, xalq və ordu möhtəşəm Zəfər tarixini birgə yazdı. Bu üç amlinin vəhdəti həm də qarşılıqlı inamı, etimadı əks etdirir...

- Əlbəttə ki, məhz bu inam, etimad Zəfəri gerçəkləşdirdi. Ali Baş Komandan Azərbaycan Ordusunun şəxsi heyətinə hər zaman inanıb, güvənib və onun qarşısında qoyduğu tapşırıqların uğurla yerinə yetiriləcəyinə əmin olub. Vətən müharibəsindən danışkən Ali Baş Komandanın söylədiyi "Torpaqlarımızı ancaq Azərbaycan əsgəri azad edir, Azərbaycan zabiti azad edir, sənəni qabağa verərək, heç nədən qorxmayaq əlinde bayraq, əlinde silah düşməni qovan da əsgərdir, düşməni məhv edən əsgərdir. Eşq olsun bizim əsgərlərimiz!" sözələri ordumuza göstərilen yüksək etimadın bariz nümunəsidir.

Hərbi qulluqçular da Ali Baş Komandanımızın bu etimadını şərəflə, ləyaqətlə, qanı bahasına doğruldub və məsuliyyətli vəzifələri yüksək vətənpərvərlik hissi və peşəkarlıqla yerinə yetirib. Məhz ordumuza olan inam Vətən müharibəsinin Zəfərə başa çatmasına ən birinci səbəblərindəndir. Məhəbbətən sonra cənab Prezident tərəfindən Zəfər təltifləri adını almış orden və medalların təsis olunması, on minlərlə hərbi qulluqçunun bu mükafatlarla təltif edilməsi Vətən müharibəsi iştirakçılarına - şəhidlərə, qazilərə, hərbi qulluqçulara və könüllülərə dövlətin, xalqın yüksək ehtiramının nümun

Müzəffər Ali Baş Komandanın Zəfər salnaməsi

(Əvvəli 6-cı səhifədə)

44 gün ərzində Ali Baş Komandanı olduğu Azerbaijan Ordusunun döyüş meydanında irəliləyib, qələbə qazanmasına nail olan, dünyanın hərb tarixinə düşən əməliyyatları hazırlayıb, yüksək peşəkarlıqla idarə edən, güclü strategiyası ilə yeni nəsil hərb sərkərdəlik nümunəsi formalaşdırın cənab İlham Əliyevin "Dəmir yumruq" əməliyyatı Azerbaijanın birliyyinin və gücünə təcəssümü oldu.

Qazanılan Qələbədə dövlətimizin başçısının illər boyu apardığı uğurlu diplomatiyasının da mühüm töhfəsi vardır. Mühərribənin gedisində isə biz cənab Prezidenti Müzəffər Hərbi Sərkərdə olmaqla yanaşı, informasiya qarşışdırmasının bacarıqlı Komandanı kimi də gördük, böyük qurru yaşıdıq. Həmin dövrə dünyanın aparıcı KİV-inə verdiyi 30-dan artıq müsahibəsinde cənab İlham Əliyev Azerbaijanın haqq işini, bu mühərribədə edalətli tərəf olduğunu beynəlxalq ictimaiyyətə çatdırmaqla yanaşı, erməni faşizminin acı fəsadlarını da bütün dünyaya nümayiş et ifşa etdi.

Prezident qazanılan Zəfərdə xalqın rolini cox dəqiq ifadə edib: "Biz hamimiz, bütün Azerbaijan xalqı xalqımızın, dövlətimizin ən parlaq sehifəsini birlikdə yarızıq. Biz həm-reylilik, qarşılıqlı dəstək, birlik göstərərək bu şanlı tarixi yarızıq. Döyüş meydanında göstəriyimiz güc və onun mənbəyi Azerbaijan xalqının iradəsidir".

Daim ordumuzun yanında olan xalq 2020-ci ilin iyul ayında onun bir parçasına çevrildi. Ordu ilə xalq vəhdət təşkil edərək vahid güca çevrildi. Elə döyüş meydanında da hər addımda xalqımızın dəstəyi aydın görünürdü, hiss olunurdu, səmimi şəkildə özünü göstərirdi. Mühərribənin gedisində vətəndaşlarımız ordumuza hər cür dəstək göstərib. Saysız-hesabsız müraciətlər edir, yardım karvanları ilə hərbi hissələrin qarşısına gəldilər. Müdafiə Nazirliyi olaraq defələrlə minnətdarlıqla bəyan etdik ki, Azerbaijan Ordusu dövlətimizin, şəxsən cənab İlham Əliyevin hərtərəfli diqqət və qayğısı ilə əhatə olunub. Azerbaijan Ordusunun

hərbi hissələri, xüsusiilə də ön xətt bölmələri bütün təminat növləri ilə tam təmin edilib və eləvə yardımə ehtiyac yoxdur. Azerbaijan əsgərinin yalnız xalqımızın mənəvi dəstəyinə ehtiyacı var ki, bu da daim göstərilir. Lakin vətəndaşların davamlı yardımının ardi-arası kəsilmirdi. Xalq öz ordusunun yanında olmayı özüne borc sayırı. Bu da qələbəmizin əsas səbəblərindən biri idi.

Vətən mühərribəsinin gedisində döyület qurumları və onların mənsubları da bir yumruq kimi birləşib Ali Baş Komandanın sədaqətli əsgərləri kimi vahid məqsəd uğrunda çalışıdlar. Eyni zamanda ölkənin ictimai, siyasi, elmi təbəqəsinin mənsublarına, qeyri-hökumət təşkilatları və kütləvi informasiya vəsitişlərinin nümayəndələrinə de təşəkkür edirəm. Hərbi və mülki tibbi heyət Vətən mühərribəsi dövründə xüsusi fəaliyyətləri ilə seçilirdi. Onlar Müdafiə Nazirliyinin hərb-səhra hospitallarında hərbçilərimizə fasıləsiz tibbi xidmət göstərir, minlərlə hərbçimizin sağlamlığını qoruyur, həyatını xilas edirdilər. Həkimlər, tibb bacısı və qardaşları, sanitərlər, texniklər, təcili yardım sürücüləri hospitallar yanaşı, ön cəbhədə, döyüş meydanında da fəaliyyət göstərirdilər. Tibbi heyət arasında şəhid və yaralıların olması bu insanların cəsarətinin, qəhrəmanlığının əyani göstərisidir.

Azerbaijan Ordusunun böyük qayğıkeşi, himayədarı olan Azerbaijan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın Vətən mühərribəsi günlərində və sonrakı dövrək xeyirxahlıq missiyası şəxsi heyətimizin yaddaşında daim yaşayacaq. Ali Baş Komandan ilə dəfələrlə Müdafiə Nazirliyinin Baş Klinik Hospitalına gələrək yaralı hərbçilərimizlə görüşən Mehriban xanım onların müalicə prosesini şəxsi nəzarətənən götürdü.

Minlərlə hərbi qulluqçumuz bu qayığının nəticəsində sağlamlığını bərpə edib, sonrakı dövrədə isə Mehriban xanımın maddi və mənəvi dəstəyi ilə tibbi, sosial, psixoloji reabilitasiyani uğurla keçdirər. Onlarla hərbçimizin yeni nəsil protezlər ilə təmin edilməsi, xarici ölkələrdə müalicələrinin davam etdi-

rilməsi də mehz Mehriban xanımın şəxsi diqqətinin nəticəsidir. Mehriban xanım Əliyevanın həyata keçirdiyi sosial layihələr Azerbaijan Ordusuna böyük dəstəkdir və bu qayğıya görə Azerbaijan Ordusunun şəxsi heyəti ona daim minnətdardır.

- Cənab nazir, Zəfərin yaratdığı yeni realıqlar Azerbaijan Ordusu qarşısında indi hansı yeni vəzifələr müəyyənləşdirir?

- Mühərribədən sonra Ali Baş Komandan Azerbaijan Ordusu qarşısında yeni tapşırıqlar qoyub və hərbi islahatların növbəti mərhəlesinin başlanmasına bareədə göstəriş verib. Cənab İlham Əliyev modernləşmə, silahlama və hazırlıq sahələrində ordunun ən yüksək göstəricilərə sahib olması üçün konkret plan və tədbirlər hazırlanıb, onların təxirəsalınmaz icrasını tapşırıb. Ali Baş Komandanın etimadını ən böyük məsuliyyət kimi qəbul edən Azerbaijan Ordusu islahatlarının yeni mərhələsi nəticəsində daha da güclənəcək, tam modern və qüdrətli hərbi güce çevriləcək.

Azerbaijan-Ermənistan döyület sərhədində və Rusiya sülhmeramlı kontingentinin müvəqqəti yerləşdiyi Azerbaijan Respublikasının ərazilərində vəziyyət daim nəzarətimiz altındadır. Burada baş verən hər hansı bir təxribata dərhal adekvat cavab verilir. Azad edilmiş ərazilərdə dislokasiya olunan bölmələrimizdə qoşun xidmətinin təşkili, şəxsi heyətin döyüş hazırlığının və döyüş qabiliyyətinin daim yüksək səviyyədə saxlanması, yeni hərbi infrastruktur obyektlərinin yaradılması, bölmələrin və idarəetmə məntəqələrinin fəaliyyətinin yaxşılaşdırılması, döyüş planlarının dəqiqləşdirilmesi, maddi-texniki, tibbi təminatın davamlı yüksəldilməsi, ərazilərin mina və partlamamış döyüş sursatlarından təmizlənməsi və bu kimi digər məsələlərin həlli gündəlik fəaliyyətimizin əsas prioritətlərindən.

Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə keçirilmiş "Dəmir yumruq" əməliyyatı Ermənistanın faşizm və işgalçılıq siyasetinin başını əzdi. Cənab İlham Əliyev şəxsində Azerbaijan Ordusu Ermənistan silahlı qüvvələrini darmada-

ğın etdi. Bu, Azerbaijan tarixinin ən möhtəşəm hərbi zəfəridir. Bu, əsrlər boyu davam edəcək qurrur mənbəyi midir.

Vətən mühərribəsinin Zəfərindən sonra Azerbaijanın tarixində yeni mərhələ başlayıb. Tarixin ən şərəflə dövrünü yaşayan ölkəmiz bütün sahələr üzrə qazandığı nailiyyətlərin miqyasını genişləndirir, gələcəklə bağlı düzgün hədəflər müəyyənləşdirir və ona doğru böyük ezmə gedir. Azerbaijan xalqı bugündən razı, sabahına isə daha inamlıdır. Prezident İlham Əliyev yaratdığı yeni hərbi, siyasi, iqtisadi realıqlar Azerbaijanı Cənubi Qafqazdan Avrasiya məkanınadək bütün platformlarda böyük nüfuz sahibinə çevrərək qlobal miqyasda lider mövqeyinə çıxardı.

Ən əsası isə 30 il müddətində xarabalgıça çevrilən, erməni vandalları tərəfindən dağıdılan Qarabağ torpağı və Şərqi Zəngəzur artıq quruculuq, inkişaf mərkəzinə, Qafqazın en böyük inşaat meydanına çevrilir. Bir müddət önce hər qarışı uğrunda şəhidlərimizin qanının töküldüyü torpaqlar indi gülüstərənən cevriliir.

Vaxt keçidkə amansız işgalin və savasın izləri bu torpaqlardan silinəcək. Lakin xalqımız tariximizin həm faciəli, həm də şərəflə dövrlərini əhatə edən 32 illik zaman kəsiyi - işğaldan Zəfərədək olan mərhələni heç vaxt unutmayıacaq. Ali Baş Komandanın, Azerbaijan xalqının və Azerbaijan Ordusunun müəllifləri olduqları möhtəşəm əsər - Vətən mühərribəsinin böyük Zəfəri əsrlər boyu xalqın yaddaşında yaşayacaq, onu yeni qəlebələrə istiqamətləndirəcək.

Həç kəc unutmamalıdır ki, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin "Dəmir yumruq" u daim düşmənlərimizin başı üzərindədir və Azerbaijanın rəşadətli ordusu indi hərbi xidmətdə dəha aylıq-sayıq, dəha ezməli, dəha güclü və dəha hazırlıqlıdır. Azerbaijan Ordusu üçün Vətən mühərribəsindəki Zəfər nəticə yox, başlangıçıdır. Növbəti Zəfərlərin başlangıcı. Qarabağ Azerbaijandır!

Müsahibəni apardı:
İxtiyar HÜSEYNLİ,
"Azerbaiyan"

Məharət dərəcələrinin verilməsi üzrə sınaq imtahanları keçirilir

Müdafıə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun təsdiq etdiyi döyüş hazırlığı planına əsasən zabit, gizir və müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularına məhərət dərəcələrinin verilməsi (təsdiqlənməsi) üzrə sınaq imtahanları keçirilir.

Müdafıə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, Azerbaijan Ordusunun təlim mərkəzlərində keçirilən sınqlara cəlb edilən şəxsi heyətin ümumqoşun nizamnamələri, rəhbəredici və digər normativ sənədlərlə bağlı bilikləri, fiz-

ki və sira hazırlıqlarının səviyyəsi sinif otaqları, o cümlədən çöl-səhra şəraitində yoxlanılır.

Hərbi qulluqçular silahlanmadan müsələr zirehli texnikanın ştat silahından və atıcı silahlardan atışlar icra edir, müxtəlif növ tırtılı və təkerli döyüş maşınlarının, avtomobil texnikasının idarə edilməsi üzrə yoxlama tapşırıqları yerinə yetirirler.

Sınaq imtahanlarının keçirilməsində məqsəd şəxsi heyətin döyüş hazırlığının, bacarıq və qabiliyyətlərinin yoxlanılmasıdır.

"Yolu azaraq Ermənistan tərəfə keçən iki hərbçimiz aparılan danışqlar nəticəsində geri qaytarılıb"

Dekabrın 18-də gündüz saatlarında Laçın rayonunun döyület sərhədi istiqamətində Azerbaijan Ordusunun iki hərbi qulluqçusu müddətdən artıq həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçusu əsgər Hüseynov Teymur Ələddin oğlu və əsgər Mustafayev Murad Mikayılov oğlu əlverişsiz hava şəraitində yolu azaraq qarşı tərəfə keçib.

Müdafıə Nazirliyinin Mətbuat Xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, aparılmış danışqlar nəticəsində hərbi qulluqçuların bu gün geri qaytarılması temin olunub.

Mühəndis qoşunlarının fəaliyyəti haqqında məlumat

Azerbaijan Ordusunun mühəndis-istehkam bölmələri Türkiyənin hərbi istehkamçıları ilə birgə azad olmuş ərazilərimizin minalardan və partlamamış döyüş sursatlarından təmizlənməsi işlərini davam etdirir.

Müdafıə Nazirliyi Mətbuat Xidməti xəbər verir ki, nəqliyyat vəsitişlərinin təhlükəsiz hərəkətini təmin etmək məqsədilə yollar minalardan və qar örtüyündən təmizlənir, həmçinin dağlıq və çətin keçilən ərazilərdə yerləşən bölmələrimizin mövqelərinə yeni təminat yolları çəkilir.

Azad olmuş ərazilərimizde mühəndis-istehkam bölmələrinin fəaliyyəti nəticəsində dekabrın 10-dan 19-dək 53 ədəd piyada və tank əleyhine minanın aşkar olunaraq zərsizləşdirilməsi ilə 92 hektara qədər ərazi təmizlənilib.

Ümumilikdə azad olmuş ərazilərdə bu günədək mühəndis qoşunları tərəfindən 17255 mina və partlamamış döyüş sursatı aşkar olunaraq zərsizləşdirilməsi təmizlənilib, digər döyület qurumları ilə qarşılıqlı əlaqədə 635 kilometr yol çəkilib.

Yaşayış məntəqələrimiz, əkin üçün yararlı olan ərazilərin minalardan və partlamamış döyüş sursatlarından təmizlənməsi işlərinə Azerbaijan Ordusunun mühəndis-istehkam bölmələrinin sərəncamında olan "MEMATT" (Mexaniki Mina Təmizləmə Təchizatı) texnikası da cəlb edilib.

Azad olmuş ərazilərimizdə mühəndis təminatı üzrə tədbirlər davam etdirilir.

Naxçıvan Qarnizonu Mərkəzi Hərbi-Həkim Komissiyası yaradılıb

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin siyasi kursunun uğurla davam etdirilmesi digər sahələrdə olduğu kimi, səhiyyə sisteminde da nailiyətlərin qazanılmasında, hər bir vətəndaşımızın, hərbi qulluqçularımızın və ailə üzvlərinin sağlamlıqlarının qorunmasına mühüm rol oynayır. Bu gün Naxçıvan Muxtar Respublikasında səhiyyə sisteminin tekniləşdirilməsi və inkişafı dövlət siyasetinin əsasını təşkil edir. Naxçıvan Muxtar Respublikasında daimi fəaliyyət göstərən ştatlı Naxçıvan Qarnizonu Mərkəzi Hərbi-Həkim Komissiyası və həkim-uçus komissiyasının yaradılması da həyata keçirilən genişmiqyaslı islahatların bəhəsədir. Naxçıvan Qarnizonu Mərkəzi Hospitalında keçirilən yeni yaradılmış komissiyanın təqdimat mərasimində Naxçıvan Muxtar Respublikasında yerləşən qoşun və orqanların, nazirliklərin və digər idiyyəti qurumlarının rəhbər heyeti, Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun hamiliyinə verilmiş Naxçıvan Dövlət Universitetinin "Hərbi həkim" ixtisasının tələbələri iştirak ediblər.

Təqdimat mərasimində Əlahiddə Ümumqoşun Ordu komandanı general-polkovnik Kərəm Mustafayev komissiyanın yaradılmasının ehəmiyyətindən danışaraq bildirib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyev mayın 10-da Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfəri çərçivəsində Əlahiddə Ümumqoşun Ordunun hərbi aerodrom kompleksi ilə yanaşı, Naxçıvan Qarnizonu Mərkəzi Hospitalının açılışını edib və burada yaradılan şəraitle tanış olub. Yeni 5 mərtəbəli binada hərəkəfləş şərait mövcuddur və bu da Naxçıvan Qarnizonu Mərkəzi Hərbi-Həkim Komissiyasının və həkim-uçus komissiyasının öz həllini tapacağını qeyd edib.

Naxçıvan Qarnizonu Mərkəzi Hərbi-Həkim Komissiyasının

ne geniş imkanlar açır. Sülh və müharibə dövrlərində Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Naxçıvan Muxtar Respublikasında yerləşən ordu, birlik, birləşmə və hüssələrində, hərbi təhsil müəssisələrində, hüquq-müəhafizə orqanlarında tibbi şəhadətləndirilməni və hərbi-həkim ekspertizasını keçirmək Naxçıvan Qarnizonu Mərkəzi Hərbi-Həkim Komissiyasına həvəle olunub.

General-polkovnik Kərəm Mustafayev Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisində hərbi xidmətə (orqanlara) könülü daxil olan Naxçıvan Muxtar Respublikasında yaşayan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının sağlamlıq vəziyyətinə görə hərbi xidmətə yararlılıq kateqoriyasının, hərbi qulluqçuların və vətəndaşların alıdları xəsarətlərin (yaralanmaların, travmaların, kontuziyaların), xəstəliklərin hərbi xidmətə (hərbi toplantıla) səbəb əlaqəsinin operativ şəkildə təyin edilməsi, eləcə də hərbi-həkim ekspertizası və tibbi şəhədətləndirilməyə aid digər məsələlərin mərkəzləşdirilmiş qaydalar Naxçıvan Qarnizonu Mərkəzi Hərbi-Həkim Komissiyasında və həkim-uçus komissiyasında öz həllini tapacağını qeyd edib.

reisi, tibb xidməti polkovniki Tarqulu Tarquluyev komissiya-nın tərkibi və fəaliyyət istiqaməti

və liseydə təhsil alan vətəndaşların, Naxçıvan Muxtar Respublikası Daxili İşler Nazirliyinin Orta İxtisas Polis Məktəbinə daxil olan vətəndaşların, hərbi toplanış keçən və keçmiş vətəndaşların, hərbi xidmət keçmiş vətəndaşların, Azərbaycan Ordusunda və orqanlarda ehtiyatda olan vətəndaşların, müdafiətçi həqiqi hərbi xidmət keçən hərbi qulluqçulardan başqa, hərbi qulluqçuların ailə üzvlərinin, orqanlarda xidmət keçən şəxslərin ailə üzvlərinin, qoşunların və orqanların üçüs heyətinin, ehtiyatda olan üçüs heyətinin qanunvericiliyə uyğun olaraq tibbi şəhadətləndirilməsi

təyin edilməsi komissiyaya hə-vale olunub.

Tədbirin sonunda Əlahiddə Ümumqoşun Ordu komandanı general-polkovnik Kərəm Mustafayev muxtar respublikada yerləşən qoşun və orqanların heyətləri adından göstərilən qayğıya və yaradılan şəraitə görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyev və Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin sədri Vasif Talibova minnədarlıq edib və yeni yaradılan komissiyanın fəaliyyətinə uğurlar arzulayıb.

Təqdimat mərasimində

mətləri haqqında ətraflı məlumat verib. Komissiyanın reisi bildirib ki, hərbi xidmətə könülü daxil olan vətəndaşların, orqanlara xidmətə daxil olan vətəndaşların, hərbi qulluqçuların, orqanlarda xidmət keçən və xidmət keçmiş vətəndaşların, ixtisas təhsili hərbi qulluqçu hərəkətlərinə aid digər məsələlərin mərkəzləşdirilmiş qaydalar Naxçıvan Qarnizonu Mərkəzi Hərbi-Həkim Komissiyasında və həkim-uçus komissiyasında öz həllini tapacağını qeyd edib.

yeni yaradılan komissiyada aparılacaq. Xəsarətlərin və xəstəliklərin, ölümlə nəticələnmiş xəsarətlərin və xəstəliklərin səbəb əlaqəsinin təyin edilməsi, vətəndaşların hərbi xidmət dən (orqanlarda xidmətdən) buraxıldıqları an üçün hərbi xidmətə yararlılıq kateqoriyasının təyin edilməsi, hərbi qulluqçuların və orqanlarda xidmət keçən vətəndaşların nəqliyyat vasitələrini idarə etməyə yararlılığını

sonra tədbir iştirakçıları Naxçıvan Qarnizonu Mərkəzi Hospitalında yaradılan şəraitə və Naxçıvan Qarnizonu Mərkəzi Hərbi-Həkim Komissiyası və həkim-uçus komissiyasının fəaliyyət göstərəcəyi xidməti otaqlarla tanış olublar, komissiyaya və Naxçıvan Dövlət Universitetinin "Hərbi həkim" ixtisasının tələbələrinə ayrılmış nəqliyyat vasitələrinə baxıblar.

"Naxçıvan Qarnizonu Qoşunlarının 2021-ci tədris ilinə uzaşma planı"na əsasən Əlahiddə Ümumqoşun Orduda taktiki-xüsusi təlim keçirilib. Təlimə cəlb edilmiş xüsusi təyinatlı bölmələrə qərargahlar tərəfindən verilmiş tapşırıqlar 44 günlük Vətən müharibəsinde qazanılan döyük təcrübəsinin tətbiqi ilə icra edilib.

Təlimin planına əsasən, "Həyəcan" signali ilə qaldırılan xüsusi təyinatlı bölmələrə təxribat hazırlığında olan şərti düşmənin terror qruplaşmasının zərərsizləşdirilməsi və eyni zamanda, qruplaşmanın rəhbərinin sağ olaraq ələ keçirilməsi tapşırığı verilib.

Müxtəlif üsullarla təməxəttin gizli şəkildə keçərək dağ aşırılarından və ərazi-nin çətin keçiləbilən relyefin-

dən istifade edən xüsusi təyinatlılarımız düşmənin terror fəaliyyətləri planlaşdırıldığı obyekte koordinasiyalı irəliləmə ilə yaxınlaşıb. Vizual müşahidə və havadan keşfiyyat aparmaqla komandirlər tərəfindən düşmən obyekti qiymətləndirilib və basqın həyata keçirilib.

Terror fəaliyyətlərinin güc-

ləndirilməsi üçün köməyə gə-lən şərti düşmənin hərbi texni-kası pusquya salınaraq sıra-dan çıxarılib. Rəhbəri sağ olaraq ələ keçirilib və təxribatın planlaşdırıldığı obyekt sıradan çıxarılib.

Tapşırıqları yüksək peş-keşkarlıq və səriştə ilə yerinə yetirən xüsusi təyinatlılarımızın nəqliyyat-döyük helikopteri vasitəsilə təxliyəsi həyata keçirilib.

Çətin dağlıq şəraitdə apari-lan antiterror əməliyyatı za-manı terror qruplaşmasının

Səhifəni hazırladı: İsa ELDAROĞLU

Qəzet həftədə iki dəfə (III-VI günlər) neşr olunur. "Azərbaycan Ordusu" qəzeti kompüter mərkəzində sehi-filənlərə "Hərbi Nəşriyyat" in mətbəəsində diapozitlərden çap olunur. Əlyazmalara ray verilir, təqdim edilən yəzərlər miellitlər qaytarılır. Qəzeti mod.gov.az saytından oxuya bilərsiniz.

Lisenziya № 361
Sifariş № 814
Nüsxə 4044